

Tompa Mihály

FECSCKE, GÓLYA

Téve hosszú, terhes útat
- Melyet a szél is megúnhat, -
Kikeletkor megjövétek!
Rongyos, szennyes volt a fészek...
Ezt a dolgot hozni jóra:
Volt az első, - fecske, gólya!

Ülni aztán a tojáson,
Lesve, várva, hogy kivágjon;
Majd nevelni a családot,
Mely öt-hat tagból is állott,
Védeni, gondoskodni róla:
Munka volt az, fecske, gólya!

S a kicsinyek hogy kiszálltak,
Vége lőn az enyhe nyárnak:
S míg a haraszt meg nem csördül:
Utra keltek seregestül
No biz ezért fecske, gólya!
Ide se jöttetek volna!

Gólya-hírek

Magyarország területén hozzávetőlegesen 4-5000 gólyacsalád él, és ezek közül 2023-ban 1338 kiscgolyát gyűrűztek meg a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület munkatársai az E-ON Zrt-vel együttműködve. Ez a tevékenység megkönnyíti a gólyák mozgásának, költésének feltérképezését, és remélhetőleg segít abban is, hogy közülük minél többen túlélhessék a rájuk leselkedő veszélyeket.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 1974-ben alakult meg, és azóta koordinálja az 1908-ban megkezdett hazai madárgyűrűzést. E munkának a kezdetek óta kiemelkedő fontosságú része a fehér gólyák fiókáinak megjelölése, ami 2002-ben kapott komoly lendületet a lakosság számára meghirdetett Gólya Road Show programmal. Ez azóta már „fehér gólya látványgyűrűzés” néven az ország nagy részére kiterjedően zajlik. A megjelölt fiókák száma 2011-ben érte el első alkalommal az ezret.

A gólyák – és általában a legtöbb madárfaj – gyűrűzése lehetővé teszi az ornitológusok számára, hogy ezen egyeddi azonosítási módszer segítségével tanulmányozzák a madarak mozgását, viselkedését. A vonulás útvonalának és időzítésének, a madarak életkorának, költőhelyük kiválasztásának, a költés sikerességének, de akár az egy-egy területhez való ragaszkodásnak vagy a párválasztási szokásoknak pontosabb ismerete olyan alapvető információknak számítanak, melyek elősegítik a fajok védelmét.

Az egyik legnagyobb veszélyt a fehér gólyákra a légvezetékek tartóoszlopai jelentik, melyeken gyakran pusztulnak el áramütés következtében. Elsősorban a fészkek közelében, a frissen kirepült egyedekre jelentenek a vezetékek komoly veszélyt. A másik súlyos probléma pedig, hogy bár a fehér gólya jól ismert és igen kedvelt madár, mégis számos helyen engedély nélkül távolítják el a fészkeiket, vagy egyenesen akadályozzák megtelepedésüket. Ugyancsak rosszul hat a hazai állomány létszámára, hogy legfontosabb táplálkozóterületei megszűnnek, elsősorban az intenzív mezőgazdasági termelés térhódításának

köszönhetően, valamint az is, hogy ezeken a területeken kiterjedt válik a növényvédőszer-használat. Ugyancsak a mezőgazdaságból eredeztethető veszély, hogy a fészkek bélelésére használt bálakötöző-zsinórokba belegabalyodnak a fiókák, amelyek egy része ezt nem éli túl. E különböző problémák miatt sajnos a fiatal gólyák több mint kétharmada elpusztul három éves kora előtt, pedig akár 30 évig is élhetnének.

Mivel a fehér gólya-fészkek többsége ma már a villanyoszlopokon található, így e madarak meggyűrűzéséhez elengedhetetlen az áramszolgáltatók közreműködése. A cégek emelőkosaras járműveket és villamossággal foglalkozó szakembereket biztosítanak országsszerte a munka sikeres és biztonságos elvégzéséhez.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Kisalföldi Csoportja az E-ON Zrt-vel együttműködve Kóny és a környékbeli települések (Ikrény, Rábapatonna, Enese, Barbacs, Csorna, Farád) területén 2024. június 19. szerdára hirdett Gólya Fióka Gyűrűzést. Eredetileg a Győri út 60. sz. ház előtt található fészkekhez 10 óra 30 percre, a Kazinczy utca 3. számhoz 10 óra 50 percre, a Kossuth utca 2-höz pedig 11 óra 10 percre hirdették meg az eseményt, de mivel gyorsan haladtak, így a Rákóczi utca 6. sz. előtt található fészkekben lévő fiókák is gyűrűt kaptak.

A madárvédők a településen 13 kiscgolyát gyűrűztek meg, a Győri úton 3 fióka, a Rákóczi utcában 2 fióka, a Kazinczy és a Kossuth utcában 4-4 fiókát emeltek ki a fészkekből. Mint kiderült,

a Rákóczi utcai fészkealjza azért volt ilyen kevés, mert ott egy ki nem kelt tojásra is rábukkantak. Ennél a fészeknél az óvoda kiscsoportosai nézték meg a gyűrűzést, és a szakemberek nagy lelkesedéssel magyarázták el a folyamatot a kicsiknek, de a felnőtteknek is ugyanolyan érdekes volt ez a munka.

Amikor kiemelték a fiókákat a fészkekből, és azokat letették a gyerekek közé, azok teljes mozdulatlanágba merevedve halottnak tetették magukat. Mint a gyűrűzőktől megtudhattuk, ezt azért teszik, mert ragadozónak vélik őket és a nézőket, és így védekeznek. Persze az sem utolsó szempont, hogy ezzel a gyűrűzést is nagyon megkönnyítik. Miután a regisztrált gyűrű felkerült a kiscgolyákra, a szakemberek még mintát is vettek a csőrükből. Ennek célja annak megállapítása volt, hogy a madarak nem fertőződtek-e meg valamilyen betegséggel, például madárinfluenzával. Az érdeklődők azt is megtudhatták, miért vizes a kiscgolyák hátán a tollazat. A szülei ugyanis kétféleképpen védik őket a forróság ellen: egyrészt testükkel árnyékolják őket, másrészt vizet fröcskölnek rájuk.

Miután a Rákóczi utcai fészkekben a gyűrűt megkapta mindkét kiscgolya, a gyerekek nevet is adhattak nekik, ami ugyancsak bekerült a regisztrációba. Ezután a fiókákat visszatették a fészkekbe, a környező kéményeken állodogáló és a folyamatot gyanakodva méregető gólyaszülők nagy megnyugvására. Ezt követően a szakemberek átmentek a templomnál található fészkekhez, ahol szinte a teljes iskola és további óvodások várták őket, majd Kónyban a Kossuth utcai fészeknél fejezték be a munkát.

Felhasznált irodalom: Rekordot döntött a meggyűrűzött magyar gólyák száma – Infostart.hu

Csikai Gábor

Kónyi Kisbíró – Kóny Község Önkormányzatának kiadványa. **Szerkesztők:** Aller Imre, Csikai Gábor, Szabó Józsefné. **Fotók:** Kóny Múltja, Önkormányzati archívum, Címlap fotó: Kiss Adrienn. **Tiszteletbeli főszerkesztő:** Dr. Boros István. **Felélős szerkesztő:** Csikai Gábor. **Felélős kiadó:** Aller Imre polgármester. **Készült:** a PALATIA Nyomda és Kiadó nyomdájában. **Felélős vezető:** Radek József igazgató.

Régi-új kereszt a templom tornyán

2024. június 13-án visszakerült a kónyi Szent Mihály templom tornyának csúcsára a kereszt, amely egy 2020 augusztusi viharban rongálódott meg. Akkor a katasztrófavédelem távolította el az életveszélyesen megdőlt keresztet, amit idén helyi mesterek és egy győri daru, valamint alpinisták segítségével állítottak vissza. A munkálatok példás megszervezése, összehangolása, községünk plébánosának, **Brezina Balázs** atyának köszönhető.

2020. augusztus 29-én este 7 óra körül félelmetes kinezetű szupercella érte el Kóny térségét, szétverte a Vakációsirató rendezvényünket és jelentős károkat okozott a lakosok házaiban, valamint középületeinkben is. A Kónyi Kisbíró 2020. decemberi számában a következőt írtuk erről a rendkívüli időjárásról: „Hatalmas szélviharral indult az egész, szinte vízszintes esővel, jéggel folytatódott. Körülbelül húsz percig tombolt felettünk, és ezalatt elég komoly pusztítást végzett a település területén és a környékén is. Egyébként egészséges és hatalmas fákat tépett ki gyökerestül, tetőket bontott meg, kéményeket döntött le, vezetékeket tépett le, és komoly méretű faágakkal szórt tele mindent. A templom tornyán lévő csúcsdászt is megbillentette. Ezt azóta el is távolították, így egyelőre kereszt nélküli a templomunk.”

A Szent Mihály templom esetében ez az állapot egészen idén júniusig tartott, amikor sikerült visszahelyezni a keresztet a torony tetejére. Az idáig vezető rögzös útról községünk plébánosa, **Brezina Balázs** atya beszélt: „A viharban nem csak a templom tetején található kereszt ferdült el, hanem az azt tartó királygerenda is eltört. Mivel valószínűleg már a templom építése óta ott volt, előregedett, megette a szű. Ahogy pedig a vihar elmozdította a keresztet, ami lényegében egy tűn ül ebben a gerendában, kitornte, és ezt pótolni kellett. A letelején úgy volt, hogy a javításhoz fel kell állványozni az egész templomot, aminek a költségvetése a 22 millió forintot súrolta volna. Már akkoriban is felmerült az alpinisták bevetése, de azt mondták az egyházmegyei építési hivatalnál, hogy az nem jó megoldás. Így aztán jó darabig állt az ügy, mert annyi pénzünk

nem volt, amennyi a felállványozáshoz kellett volna. Majd pár héttel ezelőtt Hegyi József egyházmegyei építész keresett meg azzal, hogy mégis lenne két alpinista, aki ezt a feladatot vállalná. Innenről felgyorsultak az események, néhány hét leforgása alatt kellett megszervezni mindent. Így tényleg a töredéke összegből vissza lehetett helyezni a keresztet. Ennek a költségvetése körülbelül 3 millió forint volt, melyet a plébánia fedezett. Ezen kívül természetesen nagyon sok segítséget kaptunk a helyi emberektől is, ami munkában és anyagban ugyancsak többmillió érték.”

A kereszt visszahelyezéséhez kónyi szakemberek széleskörű összefogására és önzetlen munkájára volt szükség. **Csaplár Lajos** a tervezésben és a fémmegmunkálásban működött közre. **Muzsai Sándor** a fémalkatrészeket, míg idősebb **Czakó Sándor** magát a királygerendát készítette el. Az ácsmunkákat **Horváth Ádám** végezte, a keresztet pedig **Varga Antal** és fia, **Varga András** autofényezőkként festették. Erről a munkáról a következőket mondta Tóni bácsi: „Felkerestek bennünket, hogy tudunk-e ebben az ügyben segíteni, és természetesen igent mondtunk. Mikor hozzánk került a ke-

rest, festésileg elég hervadt állapotban volt. Ki tudja, mióta van a templom tetején, és ez idő alatt mindenféle festékekkel lekenték. Eredetileg még valamilyen kátrány bázisú festék is kerülhetett rá, de találtunk fekete, sárga és arany festés nyomait is. Ami különleges volt még rajta, hogy nem zártszelvényből készült, mint mostanában, hanem kovácsoltvasból, így gyakorlatilag minden kalapácsütés nyoma meglátszott rajta. Emiatt rendszeren lecsiszolni sem lehetett, mert a kalapácsütések gödreiben benne maradt az a sokféle festék. El kellett vinnünk Csornára homokszórásra, hogy rendszeren letisztítsák. A szemcseverésre fiam, András vitte és hozta haza, majd következett a festés. Kétrétegű festékekkel, arany színű háromszor fújtam meg, így abban bízok, hogy ez tartós lesz. Túl fényesre nem lehetett megcsinálni, mert a kereszt állaga olyan volt. Sima felületen ki tud bontakozni a fény, de a kovácsolt vas és szemcseveréssel kezelt felületen mattabb lesz a festés. Ha a Nap rásüt, így is látszik az aranyozás, de sokkal inkább a védelem volt fontos. Ingyen és bérmentve végeztük el a munkát, de úgy gondoljuk, ennyit tudunk áldozni a közösségért.”

Elérkezett 2024. június 13-a, mikor is végére újra kereszt került

a kónyi templom tornyára. Erről a következőket mondta Balázs atya: „Az egyházmegyei építési irodából azt kérték tőlem, hogy ne hirdessem meg a munkálatokat. Ez kifejezetten a darusok kérése volt, hogy ne alakulhasson ki semmilyen balesetveszély, míg ők a nagy géppel dolgoznak. A munka azzal kezdődött, hogy a tornyon belül kivágták a régi királygerendát, és annak a helyére kellett beemelni az újat egy 50 méteres daru segítségével. Itt volt egy kedves barátom, Mészáros Miklós lébényi plébános, aki megáldotta ezt a keresztet. Közben megkezdődtek az előkészületek, és akkor derült ki, hogy a kúp másfél méteres része olyan tömör, hogy nem lehet megbontani. Először fölvitték az akkumulátotos vésőt, azzal próbálkoztak, de semmire se jutottak vele. Akkor mentek a nagy Hiltivel, de azzal se tudták megnagyobbítani a rést. Úgyhogy az öseinkben lehet bízni, biztos vagyok benne, hogy a torony még nagyon sokáig állni fog. Tehát adott volt egy harminc centiméteres kör, amibe bele kellett eresztetni a keresztet, de a királygerenda meg negyven centiméter átmérőjű volt. Úgyhogy gyors megoldás kellett, azonnal riasztottuk Muzsai Sándort, aki szerzett anyagot, Csaplár Lajos pedig szétszedte és újra összerakta a keresztet. Közben pedig közben, a tornyon keresztül vitték fel a királygerendát. Így este 6 óra körül került vissza a kereszt a helyére.”

Így most már újra régi fényében ragyog szép műemlék épületünk, a minden kónyi szívének oly kedves Szent Mihály templom és annak ország szerte híres tornya. Ezért pedig az összes kónyi köszönete illeti mindazokat, akik közreműködtek ebben a nagy munkában.

Csikai Gábor

A „Kisutcától” az Andrassy útig...

– Tóth Gyula élete a közösségért

Rovatunkban községiünk azon polgárait, civil szervezeteit mutatjuk be, akik kiemelkedő közösségi tevékenységükkel hozzájárultak falunk mindennapjainak szebbé, hasznosabbá tételéhez, és ezzel kiérdemelték, hogy Kónyi Községért Díjjal ismerjék el tevékenységüket. 2006-ban (posztumusz) **Tóth Gyula** kapta meg ezt az elismerést. Gyula bácsinak elévülhetetlen érdemei voltak a híres kónyi verbunk felállításában és ezzel településünk jó hírnevének öregbítésében. Alakját lányai Kiss Miklósné Tóth Magdolna és Böröczki Kálmánné Tóth Julianna segítségével idézzük fel.

NEHÉZ GYERMEK- ÉS IFJÚKOR

Tóth Gyula 1927. augusztus 19-én született Kónyban a „Kisutcán” a család második gyermekeként. Négyen voltak testvérek, Mária, ő, Ágnes, és Ferenc. A régi típusú, nádtetős szülői ház az úgynevezett „Kisközben” volt (a Kazinczy utca egy részét nevezik így). Nagy szegénységben nevelkedtek, és bár jó képességei voltak, szülei nem tudták taníttatni. Így már nagyon fiatalon kénytelen volt eljárni szolgálonak. Több helyi gazdánál is dolgozott, közülük voltak olyanok, akik nagyon emberségesen bántak vele, de akadtak, akiknél sokat kellett éheznie és a hálólhelye az istálló volt. Már ekkor is sokat kellett dolgoznia a családjáért.

1938-ban, mikor gyűjtogatás miatt a „Kisutca” leégett, az ő házuk is odalett. Épp ezért kénytelenek voltak elköltözni Kárrópusztára, ahol édesapja akkoriban cseléd volt. Ekkor, 11-12 évesen már besegített az ottani munkákba. 1944-ben a szülei helyreállították házukat, immár cseréptetőre és akkor tértek vissza Kónyba. Az egyik bombázáskor Tóth Gyula épp a Kossuth utcában szolgált, mikor bevágott a bomba. A bombatölcseréből kirobbanó föld maga alá temette a kisgyereket Dömötör Jánost. Tóth Gyula ásta ki, eközben azonban a bomba szilánkjai belevágott a láb-szárába. A templom előtt összeesett,

Csányi Mihály igazgató és lánya Babi, vette észre, hogy elájult és az apjával futottak egyszerre dr. Bakos Jánosért. Az ő háza a mostani Posta épülete volt. Az orvos azonnal jött, elállította a vérzést, mert addigra már nagyon sok vért veszített. Nekik köszönhetette, hogy életben maradt.

A HÁBORÚ ÉS AZ ÖTVENES ÉVEK

Még 1944 decemberében elvitték leventének és Németországban fogságba is esett. 16 hónapig volt hadifogoly, és ekkor is kis híján életét veszítette, mert elkapta a vérhast. Egy német farmer mentette meg, aki friss tejet adott neki. Molnár Péter bácsival voltak ott, őt bízta meg a gazda, hogy adják neki folyamatosan a tejet, míg ki nem gyógyul a betegségből.

Katonai idejét Lentiben és Óriszentpéteren töltötte határőrként. 1950-ben szerelt le, és hazakerzése elég nevezetes nap lett a családban, mert ahogy belépett Gyula bácsi a házba, akkor született meg nővérének a fia (Merkó Gyula), aki a megérkezés örömeire természetesen a nagybátyja nevét kapta.

Hazatérése után elhelyezkedett a Vagonygyárban, az úgynevezett vastelepen, ahol a rossz vasakat (elhasználódott vagonalkatrészek, stb) dolgozták fel. Főnöke itt beakarta iskoláztatni sofőrnek, mert látta, hogy jó felfogása van. Ő viszont mondta neki, hogy ne haragudjon, nagyon szeretné, de olyan sokat kell

segíteni a szüleinek, hogy nem tudja vállalni. Minden hajnalban biciklivel ment be dolgozni Győrbe, és műszak után úgy kerekedett haza. Utána még ment az édesapjának segíteni a háztájiba, voltak tehenek, disznók is.

CSALÁDI ÉS MUNKÁS-ÉLET

1954. január 10-én vette feleségül Czirfusz Juliannát. Ekkor még a szülőknél laktak a „Kisutcán”. Novemberben megszületett Julianna lánya, de a feleségét már ekkor súlyos vesebetegség kínozza, ami sajnos maradandónak bizonyult. Tóth Gyula akkor Cseresznyák Illéssel összefogva elbontásra megvett egy régi házat a Liszt Ferenc utcában. Közösben is bontották az épületet, megfelezték az építőanyagot, és abból kezdtek el mindketten építkezni. Akkor mérték ki a „Papatagon” (Dózsa utca) a telkeket, ahol a legmélyebben lévő jutott neki, de igen boldog volt, hogy kölcsön nélkül tudott téglaházat építeni.

Magdolna lánya, aki 1960. áprilisában született fél éves volt, amikor be tudtak költözni az új házba, akkor még csak egy szoba-konyhába. Itt is rengeteget dolgozott, bikákat, teheneket tartott, disznókat nevelt. Mikor az egészsége engedte, a felesége is segített neki. Juliska néniéknél azonban sok veseműtétje volt, és 50 évesen az égiekhez költözött. Két gyermekük nagy szeretetben nevelődött a szülői házban. Később, felnőtté válásuk során Gyula bácsit megajándékozták unokákkal, Szabinnával, Adriennel és Miklóssal, aki-

ket nagyon szeretett, dédelgetett, és megélhette még dédunokája Attila születését is. Miklósnak még megtaníthatta a kónyi verbunkot, ami számára felemelő érzés volt, csillogó szemekkel figyelte mozgását. Ezt a táncos vérvonalat unokája, boldogan viszi tovább a Kónyi Kulturális Hagyományörző Egyesülettel.

Tóth Gyula még a Rábában dolgozott, mikor fölkereste Horváth Illés bácsi az akkori téveszelnök, aki haza hívta dolgozni. Így került az akkori TSZ-be, a tehenészetbe. Két tehénistálló volt, 100-100 db szavasmarhával, mindegyikben 6-6 fő volt a fejő, akkor még kézzel fejték, jó érteke volt ehhez a munkához, a rugós teheneket mindig órá bízták, hamar meg tudta szelídíteni őket. Nagyon jó volt a brigádjuk, Szent György napján kezdődött a kihajtás, mindig kettesével voltak gulyások, este természetesen a fejést együtt végezték. Mindenkire rákerült a legeltetés, hogy mikor melyikükre teljes egytetértésben megbeszéltek. A Fejes László úton hajtották le a teheneket a Gularétre. Szent Mihály napjához kötődik az állatok behajtása, ettől aztán az állatok gondozása, fejése volt a dolguk, hajnalban és a késő délutáni órákban. Meg kell említeni a jó brigádhoz hozzá tartozott a jó kedv is, akinek névnapja volt köszöntötték egymást, s ezután borozgattak azon a napon munka után. A fejő gépek megérkezése nagy könnyebbséget hozott számukra. Segítőkészsége jó meglátásai miatt megválasztották vezetőségi tagnak. 1992-ben innét nyugalmazták.

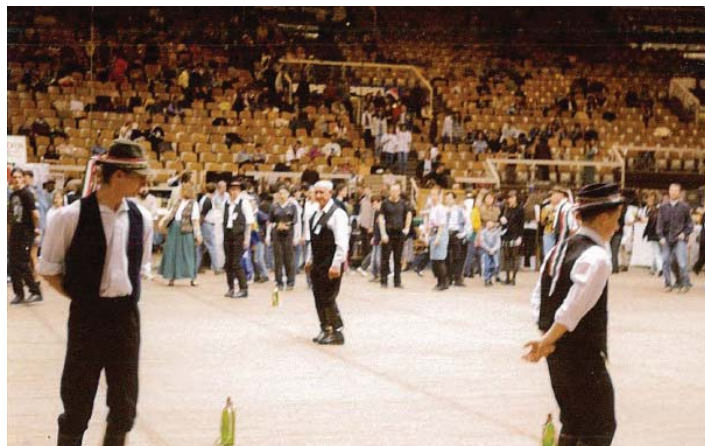
Maradandó élményt jelentett neki, hogy a TSZ szervezett utazásokat és az egyik alkalommal ő is kijutott a Szovjetunióba, Moszkvába és Leningrádba (ma Szentpétervár) is. A TSZ-től kapott háztáji földeket szinte erején felül művelte. Nagyon sokoldalú ember volt: kötött veszősöprűket, kerékpárokat javított, fonta a marhaköteleket, segédkezett a borjazásoknál, rengeteg dologhoz értett. Mindent megtett a családjáért, de idegeneknek is mindig szívesen segített, ahol tudott.

Mindig szocialista érzelmű volt, de soha nem lépett be semmilyen pártba. Ezt gyakran nem is akarták elhinni róla. Pedig főleg nyugdíjas éveiben templomba járó ember volt. 30 éven át ő énekelt az Evangélista szerepét a Passióban minden virágvasárnap és nagypénteken. Ezt is nagyon lelkiismeretesen csinálta, lányai emlékei szerint már hetekkel előtte gyakorolt, énekelgette a szerepet. Hiába fújta kívülről annyi év után, de csak akkor volt nyugodt, ha a húsvéti ünnepkör közeledtével gyakorolt. A fellépés előtt mindig megivott egy nyers tojást, hogy tiszta hangon tudjon kezdeni. A cél érdekében soha nem ismert lehetetlent.

Vallásosságát már inkább nyugdíjasan tudta megélni, mert addig az állatgondozói munka mellett – ott nem volt ünnepnap, meg hétféve, mindig menni kellett – nem tudott rendszeresen templomba járni, de onnantól minden vasárnap ment. Sokat segédkezett a templomban a nagyobb ünnepek előkészületeiben. Ha valami munka volt a plébánián, abban is mindig igyekezett részt venni. Oszlopos tagja volt a Piros Rózsa Nyugdíjas Klubnak, minden találkozójukon részt vett, és gyakran szórakoztatta nótaszóval tagtársait.

KIS KÖNYI VERBUNKTÖRTÉNELEM

A múlt század első felében még az volt a hagyomány, hogy minden helyi kocsmá saját legénycéh-vel rendelkezett, akik búcsúkor járták a kónyi verbunkot. Tóth Gyula a Klafszy kocsmá céhéhez tartozott fiatalkorában. A búcsú napján először a saját kocsmájuk előtt táncoltak, majd összegyűltek a templom előtti téren és közösen is eljárták a verbunkot a búcsú litánia után.

Az 1970-es évek közepén Csémy Sándor volt a helyi TSZ elnöke, ő egy sokoldalú ember volt. Csémy ismerte a kónyi hagyományokat és egy május elsejére összegyűjtötte azokat, akik még tudták a kónyi verbunkot, természetesen Gyula bácsit is. El is vitték őket feleségeikkel, Ézsöl Imre és Csémi Sándor kíséretével Budapestre, az Andrassy úti felvonulásra. A menet az úton vonult és az Andrassy út végén gyülekezett a kónyi táncospart. Aztán a „Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs” dallamaira felmentek a színpadra

majd táncolni kezdtek. Erre az egész felvonuló nép megállt és nézték a kónyi verbunkot. Akkor sikerült, hogy hatalmas élménnyel gazdagodva jöttek haza.

A 80-as években Szabó László volt a tánctanár Kónyban, aki a koszorúcskára (Társastánc tanfolyam lezáró eseménye. A szerk.) felkészítette a fiatalokat. Ő kérte fel Gyula bácsit, hogy a fiataloknak tanítsa meg a kónyi verbunkot, melyet természetesen boldogan vállalt. Innentől szájról szájra terjedt, hogy micsoda szép dolog ennek a

hagyománynak a feltámasztása. Nem sokkal ezután Edvi Jolán, aki akkoriban a kónyi templom kántora volt, felvetette Gyula bácsinak, hogy tanítsa be más helyi fiataloknak is a kónyi verbunkot. Jolán, Borsodi Lajos plébános úrral együtt, szerette volna feléleszteni a kónyi búcsú hagyományokat. Így aztán minden fiatal, aki szerette volna megtanulni a verbunk lépéseit, megtehetette. Május 1-én el is járták, Borsodi Lajos és Perlaki József harmonika kíséretével.

Egy idő után már nem csak kónyiakkal oszthatta meg tudását, hanem a szélesebb közönséggel is. Palenik József tánctanár a Szigetközben él, és a Lajta Néptáncgyűttes vezetője, meg szerette volna ismertetni a kónyi verbunkot a szigetközi gyerekekkel. Egy ismerős közvetítésével felkereste Gyula bácsit, akivel barátságot kötött, és lépésről lépésre megtanulta tőle a verbunk tánc lépéseket. Aztán minden nyáron meghívta az összes néptánc táboraiba, ahol megtanította a gyerekeket is a maga hétköznapi nyelvén a verbunkra.

1995. február 14-én Mosonmagyaróváron a művelődési házban szerepeltek a néptánc találkozón Panelik szervezésében, az idősebb korosztály táncosai, Szabó József, Milus Ferenc, Bojnár Jenő Csaplár Vince, Tóth Gyula, Dömötör György és kettő fiatal. 1999-ben, még mielőtt leégett a Budapest Sportszarnok, a Budapesti Tavasz Fesztivál keretében a nemzetközi néptánc és népzene találkozóra is meghívták Gyula bácsiókat, Palenik József által. Ott is előadták a gyerekek a kónyi verbunkot, majd utána táncházat is tartottak. Palenik utoljára Kőszegre vitte el, és ott tanította be a fiatalokat. Tóth Gyula 2005. február 12-én hunyt el. Palenik József arra az évre meglepetésnek szánta neki a templom előtti verbunk találkozót, de ezt ő már csak odafentről tudta szemlélni. Az öröksége viszont megmaradt, a helyiek emlékezetében és életében is. Unokája Kiss Miklós nagy elhivatottsággal ápolja tanítja a kónyiaknak és az érdeklődő vidékieknek. Mi sem bizonyítja értékét, hogy 2023-ban Megyerikum lett. Köztiszteltetben állt, megbecsült ember volt, mert szerette ember-társait és szeretett tenni a közért.

„Annyi rosszat megéltünk, hogy azt a mai fiatalok föl sem tudják fogni”

– Rigó Lászlóné mesélt az életéről

Lapunk közkedvelt rovata „Az életet már megjártam”, melyben közösgünk olyan, magasabb kort megért lakosai mesélnék magukról, akik tevékenységükkel elismertekké váltak, és életük példaként állítható mindannyiunk számára. Előző lapszámunkban Bertalan Péter hívatásos zenészt mutattuk be, most pedig az idén szeptemberben 90. életévét betöltő Rigó Lászlóné Papp Erzsébetet kértük meg, hogy meséljen életéről.

A BÉKÉS GYERMEKKOR ÉS A VÉGE

1934. szeptember 3-án születtem, úgyhogy nemsokára 90 éves leszek. Nem itt születtem a „Kis utcán”, ahol aztán leéltem az életemet, hanem az „Újtelepen”. Abban a házban laktunk, ami később Szalai Kálmáné lett, a Győri utca elején. Ketten voltunk testvérek, Sanyi bátyámmal. Őt a szülem suszterinasnak adták, de nem igazán szerette a szakmáját, így el is ment Győrbe a magasépítőhöz, ott dolgozott hegesztőként.

A szüleim egy kis boltot vittek a Győri utcában, egy vegyeskereskedést. Mindketten abban dolgoztak, de csak addig, míg apámat 1942-ben el nem vitték a frontra, mi meg itt maradtunk. Akkor még nem úgy volt, hogy helybe hozták az árut a boltba, hanem mindenért el köllött menniük, egyedül pedig anyám nem bírta volna csinálni, így abbahagyta.

1943-ban költöztünk a „Kis utcára”, pont itt szemben, ahol most lakom (Arany János utca), volt öreganyám háza. Ő is egyedül maradt, meg ugye édesanyám is, így hát idejöttünk. Idesapám aztán ott is veszett a Don-kanyarban, ahogy sokan mások is a faluból. Ott voltak például (Bakos) Horváth Ágnesék heten testvérek, és Ágnes nem is ismerhette az idesapját. Vele volt éppen terhes

az anyja, mikor elvitték az apját a háborúba. Akkor nem számított, 5, 7 vagy hány gyerek van, akit behívtak, annak menni köllött.

A HÁBORÚ BORZALMAI

Nagyon rossz gyerekkorom lett, mikor jött a háború. Épp a napokban volt itt a gondozó nálam, és ő mondta: „Olyan szépen rendben vannak a ruhái, ahogy levetette őket.” „Azért, ides – mondtam neki – mert ezt meg kellett tanulnunk a háború alatt. Mindig úgy kellett levetközni, hogy ha menni kellett a bunkerba, akkor gyorsan készen legyünk.”

Azt elképzelni nem is lehet, milyen volt, mikor a bombázás előtt jöttek a Sztalin-gyertyák. Olyan fényesség támadt, hogy az valami bődület. Már mikor azok megjelentek az égen, azt se tudtuk, hova meneküljünk. Mikor még a Győri úton laktunk, volt egy karácsonyfánk, aztán azt az ünnep után kiültettük a Szentháromság-szobor kertjébe. (A Győri és a Petőfi utca találkozásánál található. A szerk.) Mert akkor még nem úgy volt, hogy veszünk karácsonyfát a boltba. 1944-ben, karácsony előtt a pesti keresztanyámmal el is mentünk oda, hogy kivesszük azt a fát. Be is mentünk Horváth Tihamérékhoz – mert azokkal igen jóban voltunk –, hogy kérjünk egy ástót. Aztán nekiláttunk kiásni, de olyan kemény, fagyott volt a

föld, hogy nem tudtuk kiszedni. Nem is emlékszem, lett-e karácsonyfánk akkor éven, de nem hiszem. Horváth néni kiszólt nekünk: „Gyerekek, Győrben légiriadó van!” Hát akkor hagytuk a fát, mindent és elindultunk haza. Még akkor utánunk szólt Horváth bácsi, hogy ne menjünk haza, inkább bújjunk le hozzájuk a pincébe, mert az olyan stabil, hogy oda aztán mehet a bomba. De hát kiderült, hogy ha oda lemegyünk, akkor mind meghalunk. Bevágott

ugyanis oda a bomba, és egyedül Kertai Jóska élte túl. Az volt a szerencséje, hogy a bolthajtás fölött nem szakadt le egészen, így bár rádúlt a plafon, de nem ütötte agyon. Mikor hajnalban már híre ment a faluban, hogy micsoda világ volt, az idesapja odament, és kiabált neki: „Jóska, itt vagyok, ne félj, kimentelek!” Gyorsan segítséget hívott, egypár férfit és Jóskát ki tudták menteni, de a többiek mind meghaltak. Szerencsénkre mink nem fogadtunk szót, és inkább megindultunk hazafelé. De még csak a Petőfi utca derekán jártunk, amikor már bombázták Kónyt. Keresztanyámmal alig sikerült hazaérnünk. Futottunk is le a bunkerba, ami ott volt, ahol most a hentesüzlet található (Horád-hús üzlet az Arany János utcában. A szerk.). Az a rész magasabban

volt és nem jött föl a víz, így oda ástak bunkert, aztán akik tudtunk, bebújtunk. Azt a borzalmat nem kívánom se a gyerekeknek, se az unokáknak, amit mi gyerekkéjjel átéltünk.

ISKOLÁS ÉS MUNKÁS-ÉVEK

Iskolába is ide jártam Kónyba, de hát elég furcsa egy iskolánk volt, mert volt olyan osztály, amit a futballpályán köllött elvégeznünk. A katonák ugyanis elfoglalták az iskola épületét, és kórházat rendeztek be benne. Így nekünk már nem jutott hely, úgyhogy leültünk a régi focipályán a gyöpre, és ott tanultunk. Olyan is megesezt, hogy Veér Gyurka tanított minket, pedig csak pár évvel volt idősebb nálunk. De a Csányi igazgató legkisebb fia, a Laci is tanított, mikor kire éppen rákerült a sor.

Általános iskola után szegény idesanyám varrónőnek akart adni, de nem tudtam sokat ülni, így ülőmunkára nem voltam alkalmas. Most is, ha sokat ülök, a derekam majd beszakad. Így aztán hol ide, hol oda jártam dolgozni. Elmentem Győrbe is, ott dolgoztam három évet egy kis cégnél. Ilyen kis kifutóleány voltam, hol ide kellett mennem, hol oda. Aztán voltam itt Kónyban az ÁFÉSZ-nál takarító, utána meg a plébánián házvezetőnő, még Temesi Antal plébános idejébe. Előtte idesanyám dolgozott ott, de aztán ahogy ő idős lett, én átvettem a munkáját. Ilyenekből aztán tudtam annyit összeszedni, hogy lett egy kis nyugdíjam, szerencsére akkor még nem kellett negyven év hozzá.

De hát annyi rosszat megéltünk, hogy azt a mai fiatalok föl sem tud-

ják fogni. Nem volt ám diszkó, meg minden szombat este bál. Abszolút nem volt szórakozási lehetőség a mi időnkben, egy évben kétszer volt bál, a tűzoltóké meg az iparosoké, meg a búcsú és semmi más.

HÁZASSÁG, KÖLTÖZÉSEK

1955-ben házasodtunk össze Rigó Lászlóval, így már lett férfi a háznál és végül 63 évet megért a házasságunk. A testvérem később nősült, 1960-ban, de ő akkor már Győrbe járt dolgozni és keveset volt itthon. Meg ő nem szerette a földmunkát, semmi ilyesmit. Pedig idesapám után kaptunk egy kis területet, akkoriban úgy hívták: juttatott föld. De azt is a Baán Miska tanácselnök a markotai csavarulatban adta ki.

Nekünk meg csak egy biciklik volt, úgyhogy úgy tudtunk oda kimenni, hogy az egyikünk elindult gyalog, a másikunk meg fölült a biciklire. Ő ment egy darabig, aztán letette a biciklit, és gyalogolt tovább, a másik meg tekert. Így tudtunk kimenni a földünkre kapálni. Aztán azt is elvitték a TSZ-be, akkor nem számított kié, mié. Volt egy darab a kiserdőnél is, az azért közelebb esett. De hogy annak mi lett a sorsa, nem tudom, biztos arra is rátette a kezét a TSZ. Egyik után se kaptunk aztán semmit az égegyadta világon.

Mikor férjhez mentem, először átköltöztünk a Vasvári utcába az apósomékhöz, aztán megvettük a vasút melletti házat a Kazinczy utcában Bognár Ottóéktól. Azért vettük, mert az apósom nem engedte a házukat átépülni, ahhoz ugyanis el kellett volna az egészzet dönteni.

AZ ÖTVENES ÉVEK

A Rákosi korszakra nem is szívesen emlékszem, az egy gyűlölet volt. Mindent be kellett szolgáltatni, tejet, tojást, disznót, ami csak volt a háznál. Emlékszem, egyszer neveltünk egy rosszlábú malacot, de hát hivatalosan nem ölhattük volna meg háznál. Mert ha meghallják, hogy ilyent csinálunk, gond lehet belőle. Persze nem a szomszédainktól kellett tartani, mert velük jóban voltunk. Úgyhogy szegény férjem valaho-

gyan agyon ütötte, úgy, hogy még véletlenül se ríjon, aztán pedig a kamorában leforráztuk, hogy füstje se legyen. De a tekenőbe meg alig akart beleférni. Azért szép csöndben sikerült feldolgozni, nehogy észrevegyék. Ilyen disznóölések voltak akkoriban.

Erzsi lányom 1956-ban, Laci fiam meg 1962-ben született. Mostanra pedig már van négy unokám: Andor, Katalin, Dávid és Martina, és öt dédunokám: Fatime, Andor, Anna, Boglárka, Léna.

Hálisten az 1956-os forradalom eseményei nem érintették a családjunkat. De mikor megnyitott a határ, én menni akartam, Erzsi lányomat már össze is csomagoltam. De akkor jött szegény anyósom meg apósom ríva, hogy ne menjünk. Mondjuk Laci nem is nagyon akart menni, de én féltettem az Erzsit, mert annyi rosszat lehetett hallani.

Azt beszéltek, hogy a gyerekeket megölik, meg elveszik az anyjuktól. Én ettől nagyon félttem, és el akartam menni, tejet, teát, mindent összekészítettem már. Fuarost is fogadni akartam, Nemes Jenő bácsit, aki ilyenekkel foglalkozott, hogy az majd elvisz minket Acsalagra. Ott lehetett átmenni a határon. De Laci nem akart velem jönni, úgyhogy itthon maradtunk.

Laci dolgozott a Tőzegen, de 1957-ben eltörött a lába, és egy évig beteg volt. Rigó Illés akkor épült, és január 27-én – jó hideg volt, emlékszem – elmentek oda kivágni egy fát. Akkor még nem voltak ilyen gépi fűrészek, úgyhogy kézzel álltak neki. Aztán ahogy bevágták a fát, a hegye elborult, a töve meg kivágódott, neki Laci lábának. Harminchárom centiméter hosszú vasakat tettek a lábába, két vékonyat meg egy vastagabbat. Azoknak a vége kinn volt, hogy ha esetleg nedvedzene a lába, akkor észrevegyék. El is

voltak téve sokáig, csak mikor most ideköltöztem a lányomhoz, annyi hurcolkodás volt, hogy azóta nem találok azokat. Csak a fekvőgipsz öt hónapig tartott. Mikor aztán Laci felépült, a testvérem őt is beszerezte a magasépítőhöz, de ott se dolgozott sokáig, mert 1961-ben hazajött a TSZ-hez kocsinak. Akkor még nem ilyen világ volt, hogy mindent traktorral csinálnak. Lovaskocsival hordták a trágyát a határba, meg a gabonát a házakhoz, mindent.

NYUGDÍJAS ÉVEK

1990-ben, az öreggel egyszerre mentünk el nyugdíjba. Igaz, ő karkedvezményrel, mert még nem érte el a nyugdíjkorhatárt. Sajnos ez a nyugdíján is rendesen meglátszott, mert 42 év munka után még évek múlva is kevesebb volt mint 100 000 forint. Sajnos a TSZ-ben nem kerestek túl jól abban az időben.

A Piros Rózsa Nyugdíjas Klubnak viszont már a nyugdíjba menetelem előtt, 1986 vagy 1987 óta tagja vagyok. Idesanyám meghalt 1985-ben, és sok minden összejött a családban, ez nagyon megviselte az idegeimet. Úgyhogy azt ajánlották, hogy menjek el a klubba egy kicsit feledkezni a jó társaságban. Hát így kerültem oda, és azóta is tag vagyok.

Egyszer elmentünk Szilba, aratófesztiválra, mely feledhetetlen élmény volt. Összeszedték a faluban az olyan öregebb embereket, akik még vettek részt hagyomá-

nyos aratásban. Én marokszedő lettem, az öreg meg kaszás. Meg volt adva, hogy a férfiak fehér ingben, bakancsban, szalmakalapban, a nők pedig piros pöttyös kötényben és fejkendőben legyenek. Lovaskocsival vittek ki bennünket a határba, mert jó messze volt. Jött velünk egy másik

kocsi is, azon meg fönn volt egy zenekar. Mikor odaértünk, és mindenkinek bemondták a nevét, meg hogy hova álljunk, akkor a kaszát le kellett tenni a földre, majd elkezdtek muzsikálni, hogy „ne menj kislány a tarlóra, gyöngye vagy még a sarlóra”. Aztán nekikezdtünk a munkának. Ez olyan szép volt, hogy soha se fogom elfelejteni.

Lacinak mindig gondok voltak a szívével, hétszer kapott infarktust. Kijött hozzá egyszer egy ügyeletes orvos és nézegette a zárójelentéseit. Ránézett Erzsire, és azt mondta neki: „*Ne haragudjon, fiatalasszony, de ide az van írva, hogy hét infarktusa volt*”. El se akarta hinni, hogy ezt túl lehet élni. Laci 2018-ban halt meg, 87 éves korában. Akkor egyedül maradtam és nemsokára én is szívinfarktust kaptam. Akkor kijött a mentős, csinált EKG-t és megvizsgált, én meg mondtam neki: „*Nem köllene már ilyen öregasszonyhoz mentőt hívni, már jobb lenne, ha meghalnék*.” Azt kérdezi erre: „*Néni, hány unokája van?*” „*Kilenc*” „*Akkor örüljön nekik, és ne halni készüljön!*”

Aztán a házuk is el lett adva és itt kötöttem ki Erzsi lányomnál. Neki és férjének, Sanyinak (Bojnár Sándor) is nagyon hálás vagyok, hogy ilyen szépen elgondoznak öreg napjaimban.

Csikai Gábor

Köny 1857-ben (2. rész)

Kedves Földijeim! Ez az összeállítás a „KISUTCA” házait mutatja az 1857-es kataszteri térkép alapján. Mivel akkor utcanevek nem voltak, csak házsámok, a könnyebb áttekinthetőség miatt a mai utcaneveket használtam.

Templomtól a mai Kazinczy utca JOBBO LDAL

tulajdonos / parcellaszám / házsám

Győri káptalan / 71 / 19
Nemes Józsefné / 68 / 21
Czakó Jánosné / 67 / 24
Molnár István / 63 / 25
Molnár József / 60 / 26
Darázdi Károly / 58 / 27
Nemes Jákob / 55 / 28
Dömötör János / 54 / 29
(összeépülve a 28-cal egymás mellett)
Dömötör István / 53 / 30
Kertai István / 50 / 31
Albrex Mihály / 49 / 32
(összeépülve a 31-gyel egymás mellett)
Rigó Ferenc / 51 / 33 (az előző kettő mögött)
Ominger Miklós / 48 / 35
Rehőreg Márton / 46 / 36 (az előző mögött)
Dénes Péter / 39 / 38/ (a félkörön)
Kantó Albertné / 35 / 39/a (a félkörön)
Farkas Ferencné / 36 / 39/b (a félkörön)
Ominger Miklós / 33 / 40 (utcafront)
Takács István / 32 / 41
(Kazinczy u. „Kutyaszorító” sarok)

„Kutyaszorító”

Ma a kocsmá melletti út vezet ide

tulajdonos / parcellaszám / házsám

Csonka Györgyné / 26 / 45
Kertai István / 27 / 44
Nemes Márton / 30 / 43
Rigó Mihály / 42 / 42
Karafa József / 41 / 38/b a 38/a hátulja

Liszt Ferenc utca a Kerék-tótól a Hanyig JOBBO LDAL

tulajdonos / parcellaszám / házsám

Varga Jánosné / 4 / 49
Szabó Varga György / 5 / 50
Varga Ferenc / 8 / 51
Kiss Albert / 9 / 52
Kovács Vendel / 12 / 53
Aller Antal / 14 / 55 (ükapám)
/16 / 56/b
Horváth Márton / 18 / 56/a
(Kazinczy utca kereszteződés)
Szalai Ferenc / 522 / 56/i
Kovács János / 521 / 57
Csonka István / 519 / 58
ifj. Rigó József / 518 / 59
Szabó Gergelyné / 516 / 60
Mozes István / 514 / 61
Varga Istvánné / 511 / 62
Dombi István / 510 / 63
Simon Péter / 507 / 64

Rigó János / 506 / 65
Varga István / 504 / 66
Áts Pál / 501 / 67

Liszt Ferenc utca a Kerék-tótól a Hanyig BAL OLDAL

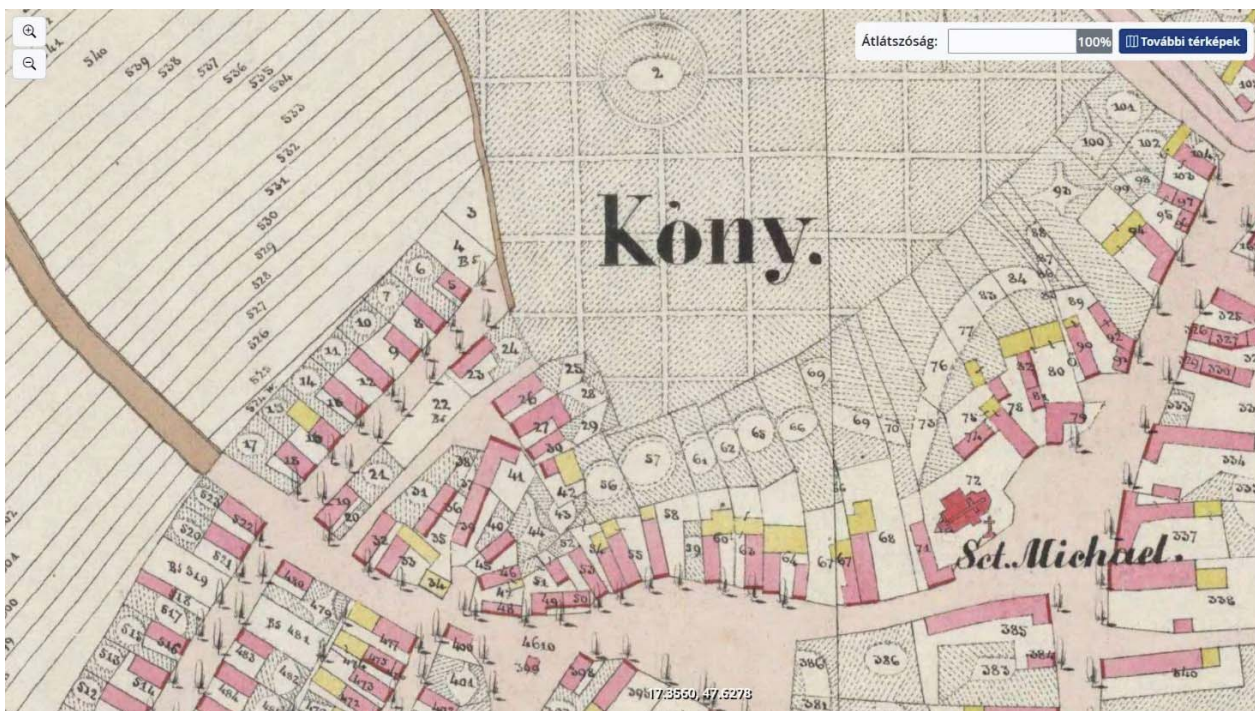
tulajdonos / parcellaszám / házsám

Horváth Márton / 48 / 23
Magyar István / 47 / 22
(Kazinczy utca kereszteződés)
Szabó Pál / 480 / 78
Letenyei József / 481 / 77
Bagla János / 483 / 76
Farkas Lászlóné / 484 / 75
Horváth Jánosné / 487 / 74
Dömötör Ferenc / 488 / 73
Bors Antal / 491 / 72
Ominger György / 492 / 71
Andorka István / 495 / 70
Simon András / 496 / 69
Göncz Albert / 499 / 68

Vasvári utca a Hany felé Jobb oldal

tulajdonos / parcellaszám / házsám

Bagla Imre / 477 / 79
Lukács Ferenc / 476 / 80 (a ház hátulja)
Hernitz János / 471 / 81 (a ház eleje)
Fekete István / 473 / 82
Ominger Márton / 472 / 83
Molnár István / 471 / 84

Magyar János / 468 / 85
 Csillag István / 467 / 86
 Finta János / 465 / 87/b (a hátsó ház)
 Finta Imréné / 464 / 87/a (az első ház)
 Horváth Ferenc / 463 / 88
 Takács Vincéné / 460 / 89
 Cseresznyák József / 459 / 90
 Szigethi János / 457 / 91
 Rigó József / 456 / 92
 Teleki András / 455 / 93
 Kovács Gergely / 453 / 94/b (a ház hátsó része)
 Muzsai Mihály / 452 / 94/b (a ház első része)
 Horváth István / 450 / 95/b (a ház hátsó része)
 Horváth Péter / 499 / 95/a (a ház első része)

Vasvári utca a Hany felé – BAL OLDAL

tulajdonos / parcellaszám / házszám

Horváth Ferencné / 400 / 111
 ifj. Dömötör József / 402 / 110
 ifj. Ominger György / 404 / 109
 Horváth János / 405 / 108
 Galambos Sándor / 409 / 105
 Hancz István / 410 / 106/a (a ház eleje)
 Hancz János / 412 / 106/b (a ház hátulja)
 Ominger István / 414 / 104
 Kanyarodik az út balra, bal oldal
 Nagy István / 417 / 103
 Dömötör Józsefné / 418 / 102
 Kanyarodik az út balra, jobb oldal
 Balogh Mihály / 455 / 96
 Horváth György / 443 / 97
 Szabó Márton / 442 / 98
 Horváth Mihályné / 440 / 99
 Máté József / 438 / 100
 Horváth Gvörgyné / 435 / 101

Arany János köz a mostani játszótértől

tulajdonos / parcellaszám / házszám

Göncz Jánosné / 398 / 119/a
 Magyar Mihály / 395 / 119/b
 Perepatits István / 394 / 120
 Somogyi Imre / 391 / 121
 Miklós Jákobné / 390 / 122
 Nemes Jánosné / 387 / 123

**Arany János utca a Kazinczy utcától a Hany felé
 JOBB OLDAL**

tulajdonos / parcellaszám / házszám

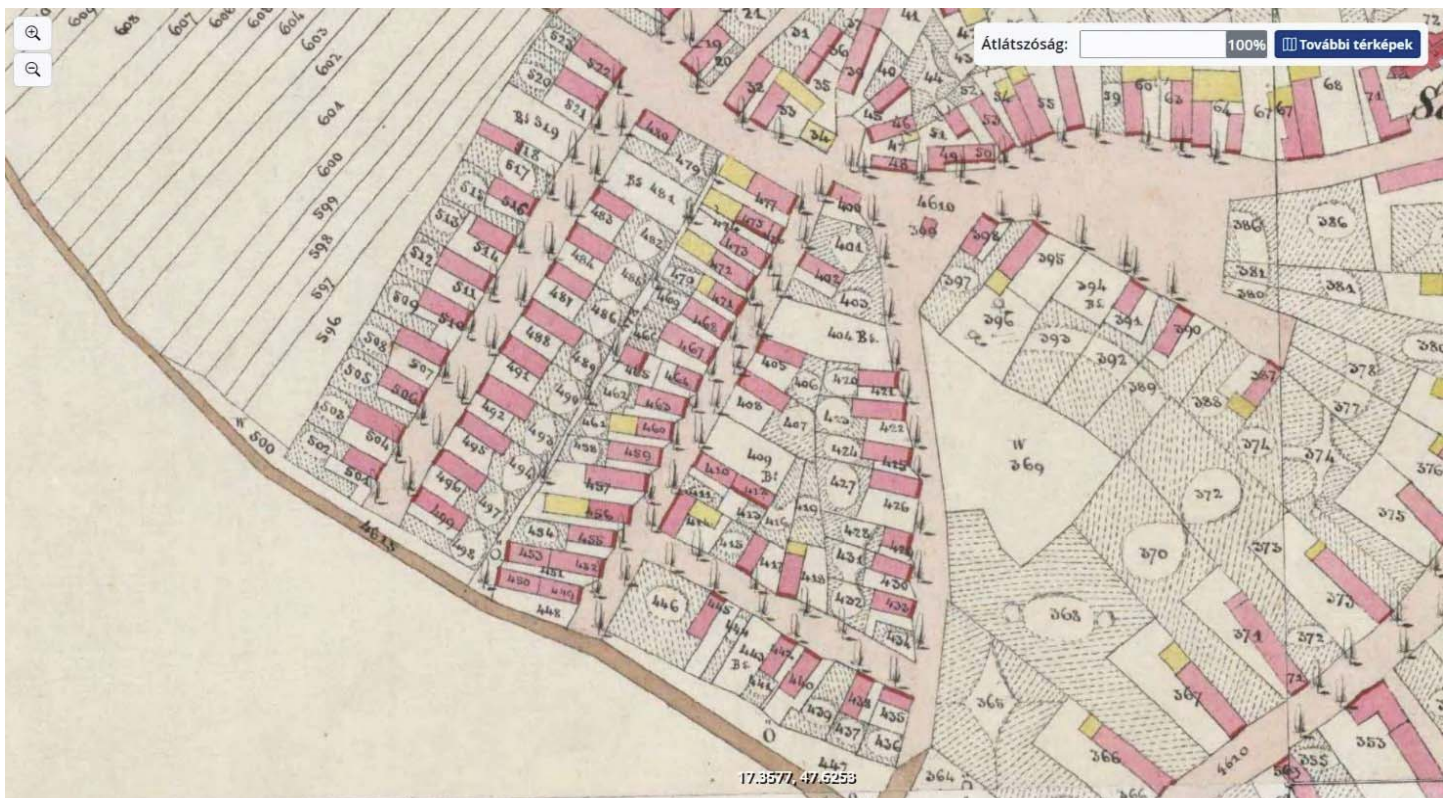
Cseresznyák Imre / 421 / 112
 Toldi István / 422 / 113
 Csikai József / 425 / 114
 Máté József / 426 / 115
 Horváth József / 429 / 116
 Tóth Mihály / 433 / 118
 Dömötör Józsefné / 418 / 102
 Nagy István / 417 / 103
 Ominger István / 414 / 104

**Arany János utca a Kazinczy utcától a Hany felé
 BAL OLDAL**

tulajdonos / parcellaszám / házszám

Horváth Györgyné / 435 / 101
 Máté József / 438 / 100
 Horváth Mihályné / 440 / 99
 Szabó Márton / 442 / 98
 Horváth György / 443 / 95
 Balogh Mihály / 445 / 99

Enzsölné Aller Piroska

Köny a Kisalföldben 1963-ban

Néhány lapszámmal ezelőtt hosszú sorozatot indítottunk, melyben a régi Kisalföldekben kutakodunk Kónnyal kapcsolatos cikkeket, utalásokat keresve. Előző számunkban a megyei lap 1962-es számaiból tallóztunk, most pedig az Arcanum 52 millió oldalas tartalmazó sajtóadatbázisa segítségével a Kisalföld 1963-as évfolyamatát tekintjük át.

Az 1963-as esztendőben településünk neve először a február 22-i 44. szám hasábjain bukkan fel „Érdekes küzdelmek a csornai spartakiád döntőn” című cikkben, meglepő módon azonban nem a futball vagy a kézilabda kapcsán: „A járási sakk egyéni bajnokságot Bakodi László (Bágyogszóvár) nyerte meg, Dobor István (Köny) és Faludi Sándor (Rábacsécsény) előtt. A csapatbajnokságban a kónyi sakkcsapat lett az első, 2. Csorna, 3. Pásztori.” Másnap egy szomorú közlekedési hírt olvashatunk: „Február 21-én a Győr és Sopron közötti főútvonalon csaknem egy órán át csak Kónyon keresztül lehetett közlekedni, ugyanis a 16-os kilométerkőnél baleset történt. A Soproni Postaigazgatóság pótkocsis teherautója Győr felé tartott. Vele szembement egy távolsági autóbusz. A 16-os kilométerkőnél a hőtörlaszok miatt keskeny volt az út. Az autóbusz vezetője későn vette észre az akadályt, s hogy össze ne ütközzön a teherautóval, felfutott a hófúvásra. Az autóbusz azonban a síkos úton megcsúszott és nekivágódott a teherautónak.”

1963. március 2-án a „Szerződés 12 hallgatóval, külön osztály a tsz-vezetőknek” című írásban olvashatjuk a következőket: „A szövetkezeti vezetők és tagok szakmai képzése hogyan történik a következő években? – Az elnökök és brigádvezetők a mezőgazdasági technikum levelező tagozatán tanulnak. Az idén már külön osztály alakul belőlük Csornán, 40-es létszámmal. Igen nagy gondot fordítunk a szakmunkásképzésre. A terv szerint 1970-ig 2400 tsz-tag tesz mezőgazdasági szakmunkásvizsgát a járásban. Most kezdődik ez az oktatási forma

Kónyban, 15 fővel, és egyre szaporodik majd a létszám. Az ezüstkalászos tanfolyam anyagát 12 községben 350 ember tanulja, ők a következő szakmunkásjelöltek.”

Március 12-én ismét a mezőgazdaság a téma a Kisalföldben: „Figyelmeztető számok – Fogy a háztáji tehén a csornai járásban. (...) A közös, valamint a háztáji és egyéni gazdaságokban együtt 1961. március 1-től 1962. március 1-ig 20 938-ról 20 443-ra csökkent a tehének és tenyészüzűzők száma, annak ellenére, hogy a szövetkezetek 1961-1962-ben több mint ezerrel növelték állományukat. A háztáji és egyéni gazdaságban viszont – amelyek még mindig a tehénállomány zömét tartják – egy év alatt 8,4 százalékos volt a csökkenés. Ez alatt az idő alatt

Kónyban 87-tel, Bágyogszóváton 63-mal, Rábapordányban 61-gyel, Rábacsanakon 32-vel, Bogvoszlón 23-mal csökkent a háztáji tehének és üszűk száma.”

Március 15-én a sport témában bukkan fel az „Érdekes javaslatok a csornai és a kapuvári járási TST közös munkaértekezletén” cikkben egy helyben ismert név: „Tóth Ferenc (Köny) az iskolai testneveléssel foglalkozott. A helyi termelőszövetkezet jobban segíthetné a sportmozgalmat.” Március 17-én ismét a tsz-ekről jelenik meg cikk: „Az egyesítéssel általában együtt kell járnia a függetlenített vezetők létszámának csökkenésével, a külön gazdálkodó tsz-ekhez képest. Az egyesült szövetkezetek nagy része nem használta ki ezt a lehetőséget. Az előző veze-

tők közül sokat a »béke« kedvéért meghagyták a vezetésben. A tagok jogosan nem értenek ezzel egyet, és változtatást várnak. Rábakecölön vagy a püski-kisbodaki tsz-ben még eggyel emelkedett is a vezetői létszám. Nem csökkent az adminisztratív munkaerők száma sem, pedig a központosított könyvelés, bérszámfejtés módot ad erre, sőt adminisztrációs létszámemelkedés volt többek között Kónyban is. (...) Jó a kónyi tsz vezetőség kezdeményezése, a küldöttértekezletek előtt külön-külön közgyűléseket is tart.”

A március 30-i lapszámban egy nagyon szép olvasói levelet találunk az akkori könyviakról, így ezt teljes egészében idézem: „Kedves Kisalföld! Emberszeretetből kitűnő. Március 14-én Kisbobot község ostromlott várhoz hasonlított. Emberek tömege, gépjárművek százai az utcákon. A Marcal átszakította a gátat, a víz rázúdult a falura. A hatóság elrendelte a kitelepítést. Megkezdődött az emberek és az állatok elszállítása Köny községbe. Vegyes érzelmekkel indultam el. Vajon együttérzéssel vagy közömbösséggel találkozom-e, találkozik-e Kisbobot lakossága? Megérkezésem első pillanatában megszűntek a kétségeim. Késő éjjel, a járművek szakadatlan érkezése közben láttam, hogy Köny egész lakossága az utcán áll. Az állatokat pillanatok alatt a KISZ-esek elvezették a kijelölt istállókba. A már előre befűtött iskolák előtt, a pedagóguskarral, a tanács, a vöröskeresztes szervek vezetésével valóságos emberáradat indult a sorjában érkező gépjárművek felé. Pillanatok teltek el csupán, s a gyermekek, a családok holmija már bent is volt a meleg iskolákban. Az épületekben a tanítónők vigasztaló, kedves szavak kíséretében osztották a teát és az élelmet. Így dolgoztak: éjeleken át. Sehoh egy kellemetlenkedő szó, egy méltatlankodó kifejezés. A község férfilakossága a fogatokkal együtt dolgozott az átszakadt gátnál. Amikor Köny község lakosságának az irántunk tanúsított emberszeretőséget magatartásáért újra köszönetet mondunk, ismételtelen kijelentjük: a könyviak a legnehezebb tantárgyból,

emberszeretetről kitűnőre vizsgáltak. Egész Kisbabet árvíz sújtotta lakossága becsüli őket ezért. Török Sándor”

Május 11-én egy teljes cikkben mutatják be Potyondi Ottót, aki akkor került át mezőgazdásznak a csornai Új Élet Tsz-ből a könyi Haladásba mezőgazdásznak. „A határban beszélgetünk Potyondi Ottóval, örülnünk, hogy egyáltalán megtaláltuk, mert az irodában csak annyit tudtak róla, hogy valahol kint jár. Valahol az ötezer holdon. Az egyik cukorrépatáblánál beszélgettünk a sarabolokkal. Most azt nézi, hogy az út másik oldalán még sáros a föld, nem lehet szántani. »Ezernégyezer holdnyi területünket öntötte el a víz, s abból 400 hold szántó. Volt gondunk bőven. De már túljutottunk a bajokon, utolértük az időt. Három héttel később kezdhettük a tavaszi munkát, mint kellett volna, mégsem késtünk el. A traktorosok kitétek magukért. Megszántottak 1400 holdat. Istállótrágyáztunk 330 holdat, megtörtént a felülvetés, és 90 hold kukoricaföldet hungazimeztünk. A tervezett 900 hold kukoricából már csak 120 hold vetetlen. Két nap alatt földbe kerül az is. Száz hold kukoricánk már kikelt A cukorrépa és a mák 80 százalékát megsaraboltuk – Mekkora terület ez? – Cukorrépából 150 holdat vetettünk, mákból 40-et. Holnap már megkezdjük a répa földön a hengerezést. Most a maghozó cikóriát lekapázzák a kocsisok. Készülünk a lucernakaszálásra. Közben építkezünk is, 124 férőhelyes hízómarha-istállót építünk. (...) A szövetkezet vezetőivel jól megértik egymást? – Igen. Régóta ismerem őket, még a járási tanácsról. Egyetértésben dolgozunk. Bízunk bennem, és számomra ez a legfontosabb. De már a tagok közül is sokan fordultak hozzám ügyesbajos dolgaikkal.«”

1963. május utolsó hetében tartották az Ünnepi Könyvhét eseményeit, aminek könyvi vonatkozásáról a május 25-i, a június 4-i és 13-i számban is olvashatunk: „Az ünnepi könyvhét programja. (...) F. M. SZ. rendezésében könyvsátor Csorna, Bősárkány, Kóny, Szany és Szil községekben. (...) író-olvasó találkozó Jobbágy Károly József

Attila-díjas részvételével június 1-én Kóny, június 2-án Bősárkány” „Jobbágy Károly látogatása. Az ünnepi könyvhét alkalmával a Hazafias Népfrent és a ME-SZÖV meghívására megyénkbe látogatott Jobbágy Károly József Attila-díjas író. Szombaton érkezett Győrbe, és mint pedagógus részt vett a győri pedagógusnap ünnepségen. Ezután Kónyba látogatott el, ahol ugyancsak részt vett a pedagógusnap ünnepségen, majd meglátogatta a termelőszövetkezetet. Este nyolc órakor író-olvasó találkozón vett részt, és megnézte a könyvkiállítást. A kedves vendéget úttörők köszöntötték, és több mint hetvenen gyűltek össze, hogy meghallgassák Jobbágy Károly érdekes fejtegetését a mai magyar irodalomról, költészetéről. Az író nagyon érdekesen beszélt külföldi élményeiről is. Az író és olvasói között bensőséges kapcsolat alakult ki. A találkozó után Hazafias Népfrent Győr városi Bizottságának színjátész csoportja szép műsort adott” „Kónyban Bartalos István, földművelésszövetkezeti könyvbizománnyos a két hét alatt 2900 forint értékű könyvet adott el, és hasonló érdeklődést tanúsított a község lakossága Jobbágy Károly író látogatása alkalmából, melyet jól sikerült műsorral tettek ünnepélyesebbé.”

Július 11-én egy Atlétatehetség tűnt fel a csornai járási spartakiád versenyén című cikkekre leltünk. „Vasárnap rendezték meg Csornán a falusi dolgozók spartakiádjának járási döntőjét. (...) Egy fiatal atlétatehetség tűnt fel a csornai járási spartakiádon. Kiss Ervin, a kónyiak 16 éves versenyzője magasugrásban 180 centimétert ért el, távolugrásban pedig 582 centiméterrel győzött. (...) A férfi röplabda-bajnokságot pedig Kóny együttese nyerte meg.” Július 21-én a Rövid próba – hosszú tanulság-gal – Látogatás a népfrent színjátészainál című írásban említik meg Kónyt. „Kónyban – mesélik – irodalmi műsoruk végeztével alig akarták őket hazaengedni. Akik már ott voltak. Mert ez a lényeges: elvinni a produkcióhoz a közönséget, jobb propagandával – s ez áll a hivatásos színházra is –, felkelteni a közönség bizalmát, mert csak az

első látogatás a nehéz; aki egyszer már lelkesedni tudott a látottakért-hallottakért, az önmagától igényli a folytatást legközelebb.”

Július 27-én arról ad hírt a Kisalföld, hogy „Hét községben nyit felvívóhelyet a Győri Patyolat. Kónyban, Téten, Szilban, Beleden, Mihályiban, Lébényben és Mosonszentjánoson a helyi földműves-szövetkezet biztosít helyiséget, ahol a vállalat autói kéthetenként összeszedik, és Győrbe szállítják a tisztításra és festésre váró ruhaneműt.” Július 31-én a férfi röplabdacsapat további szerepléséről olvashatunk: „Gödöllőn bonyolították le a XII. falusi spartakiád röplabdatornájának területi döntőit. A férfi mezőnyben Kóny csapata képviselte megyénket, a női mezőnyben Sopronhorpács állt ki a pályára. A kónyiak első alkalommal vettek részt ilyen jellegű tornán, elért harmadik helyezéstük ellenére sikernek mondható, hogy nem jutottak be az országos döntőbe. Legyőzték Heves és Komárom megye spartakiád-győztesét, Nógrádtól, Veszprémtől és Pest megyétől szenvedtek vereséget.”

Ugyancsak a sport a témája az augusztus 8-án a Két nyilatkozat a vezetőségválasztásokról című cikknek. „Ezekről a kérdésekről beszélgettünk Földes Károllyal, a megyei TST elnökével, (...) Megyénkben a vezetőségválasztó közgyűlések munkája jó ütemben halad, örömmel mondhatom, hogy Kóny, Öttevény, Rábatamási, Kapuvár, Petőháza, Hegyeshalom, Nyúl, Fertőszentmiklós községekben már befejeződtek az előkészítés munkái, és itt a sportkörüli közgyűléseket az előre meghatározott időpontban rendezik meg. A sportkörök vezetőségeibe több új sporthoz értő, lelkes társadalmi munkást javasoltak.” Másnap egy rövid hírben szerepel Kóny: „Háromszázezer forint költséggel felújítják Kónyban a villanyhálózatot. Az oszlopok és légvezetékek kicserélése mellett új fogyasztókat is bekapcsolnak a hálózatba”

Szeptember 5-én egy újabb termelési riportot olvashatunk a kónyi tsz-ről, mely egy roppant unalmas filozofálgatásba torkollik, így csak a településünkről szóló részt illeszttem ide: „Demokrácia és fegyelem. Szombatonként a termelőszövetkezet

fuvarozza be Kónyból a győri piacra a háztáji gazdaságok eladó termékét. Száz-százhusz mázsa fuvarozni való is összegyűlik hetenként, nagyrészt gabona, abrakakarmány. A háztáji állatállomány viszont csökken. Ezen a tényen mérlegelődve mondta a minap a szövetkezet egyik vezetője, hogy sok ember visszaél a háztáji gazdaságoknak nyújtott kedvezményekkel, az eddiginél nagyobb támogatással. A megjegyzést követő vitában néhányan őszintén elmondták, hogy véleményük szerint a szövetkezeti gazdák közül egyre többen rosszul értelmezik a növekvő demokráciát. Azt mondják: »Mi vagyunk a gazdák, nekünk minden szabad«. Romlik a munkafegyelem, s néhány ember maga szeretné meghatározni, mit dolgozik, mennyiért dolgozik. (...) Fábíán Ferenc”

Szeptember 19-én Az MHL összetett honvédelmi verseny országos döntője Honvédelmi nap Mosonmagyaróvárott című cikkben ezt találtam: „A 17 éven aluli ifjúsági korcsoportban: Kóny MHS ifjúsági csapata a negyedik, a Révai Gimnázium ifjúsági csapata a hatodik helyen végzett.” November 17-én ismét a sport a téma. „Fegyelmek a győri járási labdarúgó-szövetség. A győri járás labdarúgó pályái rendetlenek, korszerűtlenek. Több helyütt nem alkalmasak arra, hogy mérkőzést játsszanak ott. Dunaszeg, Börcs, Gyirmót, Kóny, Újrónafő sportköreinek pályái sürgős javításra szorulnak. A játékvezetők a jövőben a rendezetlen sportpályákon nem vezetnek mérkőzést, és ha ezért elmaradnak a mérkőzések, a felelősséget a rendező egyesületre hárítják.” Az 1963-as év zárásaként november 18-án a Jó módszerek, áldozatkész vezetők felrendelhetik a falu kulturális életét című írásban olvashatunk az Erkel Ferenc Énekkarról: „(...) A megye földművelésszövetkezeti énekkarai. Egyöntetű volt a vélemény: szükség van az együttesekre, és ahol jó módszerekkel vezetnek, ott igénylik is működésüket. A legjobb példa erre néhány jól működő földművelésszövetkezeti kórus. Kónyban Veér György és az énekkar vezetői megtalálták a legjobb módszert, amivel az érdeklődést ébren lehet tartani.” (folyt. köv.)

Csikai Gábor

Kónyi krónika – 2024 tavasz vége, nyár eleje

A XIII. Kónyi Bika Fesztivál és Majális

Az idei esztendőben május 1-én már a XIII. Kónyi Bika Fesztivált és Majálist rendeztük meg a hagyományok szerint a Kerék-tó Szabadidőközpontban, amit kora reggeltől benépesítettek a kis horgászok, a lelkes főzőcsapatok és természetesen az érdeklődők.

Reggel 7-kor újtárra indult a zenés ébresztő Dömötör Tamás „Kissudi” és Dömötör Attila „Kiscsúcsos” muzsikájával. 8-kor rajtolt el a főzőverseny, melyen idén 12 csapat vett részt, és természetesen a Piros Rózsa Nyugdíjas Klub tagjai, akik ezúttal is nagyon finom lángossal kínálták a jelenlévőket. Igaz, nem túl sokáig, mert ahogy az lenni szokott, most is nagyon gyorsan elfogyott. 8 órakor kezdetét vette a gyerek horgászverseny is, amelyen idén rekordszámú kis horgász jelent meg.

Tíz órakor a rendezvény helyszínén tartózkodó gyerekek segítségével feldíszítettük a község májusfáját, majd közösen fel is állítottuk, hogy egy hónapon át köszöntse a májust és a nyarat. Fél 11-kor ismét egy gyerekprogram kezdődött a rendezvénysátor színpadán: Wednesday Adams Show címmel interaktív zenés műsort tekinthettek meg az érdeklődők. A népszerű tv-sorozat szereplő és barátai kalandjain jól szórakoztak a gyerekek.

Délre készültek el az ételek, melyeket a zsűri is megkóstolt és értékelt, majd a jelenlévők jóízűen el is fogyasztottak. Az ebédhez a zenei aláfestést ismét „Kissudi” és „Kiscsúcsos” szolgáltatta.

Ebéd után megkezdődtek a színpadi programok. Elsőként a Kerényi György Alapfokú Művészeti Iskola kónyi néptáncos növendékei léptek fel. Majd az ünnepélyes eredményhirdetés következett. Aller Imre polgármester köszöntötte a jelenlévőket, és több évfordulóról is megemlékezett. Pontosan 20 évvel ezelőtt lettünk az Európai Unió tagja, és mivel az első

május 1-i főzőversenyt 2004-ben a csatlakozás tiszteletére tartottuk, az idén a rendezvénynek is 20. évfordulóját ünnepelhetjük. Dömötör Tamás éppen 10 éve ébreszti minden majális és falunap reggelén a kónyiat, és Turi Bianka is pont egy évtizede konferál rendszeresen rendezvényeinken. Így az ő munkájukat is megköszönte a Polgármester.

Ezt követte a díjak átadása. Elsőként a gyerekhorgászverseny győzteseit szólították színpadra. A Thorymix Horgászbolt részéről Báthory Zoltán kónyi lakos által felajánlott ajándékokat a verseny után már átadták az összes résztvevőnek, a nyerteseknek pedig Kiss Károly a verseny állandó szervezője nyújtotta át az elismeréseket. A legnagyobb halat fogó díját Báthory Zalán, míg a legkisebb halat fogó díját Herman Vendel nyerte el. Harmadik helyen Báthory Luca, a másodikon Házás Liza, míg az első Hollósi Dominik végzett. A főzőverseny eredménye a következő lett: különdíjban részesült a Kónyi Hagományörző és Kulturális Egyesület; harmadik helyezett: a Mesteri Borbarátok Sághegyért Egyesület; második helyezett: a Kónyi Lovasbarátok Egyesülete; míg idén az első helyezést a Kónyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület nyerte.

Az eredményhirdetést követően érkezett a színpadra a rendezvény sztárvendége, a rendkívül népszerű Gáspár Laci, aki legnagyobb slágerével szórakoztatta a nézőket, akik közül szerencsére senki „nem ment haza magának”. A színes, szórakoztató programot végül Majálisi mulatság zárta.

Gyereknep, 2024. május 26.

A gyereknep hivatalosan május utolsó vasárnapja, és bár tavaly a hosszú hétvége miatt egy héttel későbbre, június 3-ára szombatra tettük át a rendezvényt, idén a napján tartottuk. Sajnos az időjárás kevésbé volt egyes hozzánk, de szerencsére az özőnvízserű eső csak

a rendezvény végére érkezett meg, viszont addig a gyerekek igazán jól szórakozhattak ezen a csak róluk szóló délutánon.

A kónyi gyermeknapot korábbi években az IKSZT-Faluház épületében és udvarán tartottuk, most immár harmadik alkalommal a Piactéren. Így az egész délutánt a szabad levegőn tölthették a gyerekek. A program 14 órakor kezdődött, az ugrálóvár, a felfújható akadálypálya, a fajtékok és a vízbiciklik, valamint a futóhengerrel ellátott medence egész délután teljes kapacitással működött.

A programok között szerepelt a hagyományos palacsintasütés, mellyel az iskolai és óvodai szülői munkaközösség tagjai kedveskedtek a résztvevőknek. A kónyi gyerekekért végzett munkájukat ezúton is szeretnénk megköszönni, ahogyan a Kónyi Tündér-tavi Óvoda dolgozóinak is, akik jeges teát készítettek és osztottak. Ugyanígy sok kis résztvevőnek szerzett örömet az Önkormányzat is a kiosztott fagyijegyekkel, melyeket sokan azonnal be is váltottak a Piactéren található fagyizóban.

A programok között rendkívül érdekes volt a Young Engineers modellek építése, ahol Herman István és Hermanné Bernát Erika segítségével építhettek robotmodelleket a gyerekek. (A 2008-ban alapított Young Engineers több mint 60 országban műszaki, iskola utáni (after-school) tevékenységeket folytat. Küldetésük, hogy felkészítsék a 4-15 éves korosztályt a XXI. századi munkaerő változó igényeire. Világszerte több mint 50.000 boldog hallgatójával a Young Engineers a Harvard School of Education és az Európai Unió Bizottságának elismerésében részesült. youngengineers.hu)

16 órakor Star Wars Show címmel zenés interaktív műsor kezdődött, melyben a népszerű filmsorozat hősei közül hárman (Amidala királynő, Obi van Kenobi és Darth Maul – őt az ország egyik legjobb breaktáncosa alakította, aki be is mutatta tudását) elevenedtek meg. A műsor része volt egy R2D2 robot is, amivel (és természetesen a szereplőkkel is) a műsor után szívesen fotózkodtak a gyerekek. Az előadás után még este hétig tartott volna a rendezvény, de ahogy azt már említettük, 6 óra táján hatalmas eső kerekedett és a program kényszerűen véget ért. De így is sokan vettek részt a nagyon jól sikerült gyereknapon.

„Hej, igazítsd jól a lábod” - III. Kónyi Néptánc Találkozó

2024. június 15-én a harmadik Kónyi Néptánc Találkozót szervezte meg „Hej, igazítsd jól a lábod” címmel a Kónyi Hagományőrző és Kulturális Egyesület. A rendezvényt a helyi vállalkozók és magánszemélyek mellett Kóny Község Önkormányzata is aktívan támogatja.

A program 18 órakor vette kezdetét a Dísz téren felállított színpadon. A szépszámú érdeklődő először közös nyitóműsort láthatott, melyben előadták a kónyi verbunkot és a szili karéjt, majd a Köcsögök és Dudák néptáncgyűttes mutatott be Rábaközi mulatságot. Ezután Pető Péter, a megyei Értéktár Bizottság elnöke, Schmidtné Fűcsek Piroska, a Kónyi Néptáncgyűttes első táncpedagógusa és Kiss Miklós, az egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket.

Ezt követően sorban jöttek a meghívott együttesek produkciói. A Rábaköz Néptáncgyűttes, a kapuvári Dr. Barsi Ernő AMI Kis-Fényes csoportja, Döglött Rábca Néptáncgyűttes, a Kerényi György AMI kónyi növendékei, az Erkel Ferenc Énekkar, az Örökség Kulturális Egyesület/Tititá néptáncscsoport (Jánossomorja), a Hagyományörző Egyesület Szil, a Mosonszentmiklósi Néptáncosokért Egyesület PHD ifjúsági csoportja, a Kiscserókók Néptáncgyűttes (Gyórszentiván) és a Kónyi Néptáncgyűttes lépett színpadra.

Emellett kísérőprogramok is voltak: lufihajtogatás, bütökölde, kézműveskedés, hajfonás, csillámtetoválás és palacsintasütés. A rendezvényt táncház zárta a Csángálló zenekarral.

VIII. Kónyi Táncdalfesztivál

Önkormányzatunk immár nyolcadik alkalommal szervezte meg a Kónyi Táncdalfesztivált. A rendezvény, amely 2015-ben váltotta fel az addigi Könnyűzenei Fesztivált, hamar közkedvelt lett úgy a helyiek, mint a vidékiek körében. Nagyon bízunk benne, hogy július 6-án a korábbi évekhez hasonlóan, mindenki meg fogja találni a számára kedves előadót. A táncdalfesztivál első fellépője Fitos Péter volt, aki a Felvidékről, Mátyusföldről érkezett hozzánk, és műsorában a legnagyobb magyar rockslágerekkel szórakoztatta a közönséget

A rockzene után komoly stílusváltás következett, hiszen operettműsorával Pohly Boglárka lépett színpadra. Az ő színpadi karrierje már gyermekkorában elkezdődött, 18 évesen pedig a Budapesti Operettszínház szólistája lett. Repertoárjában operettek, magyar nóták, közismert mulatós dalok mellett saját szerzemények is találhatóak. A Muzsika Tv és a Zenebutik csatornán is gyakran látható. Tűzrólpattant személyisége, akrobatikus tánctudása teszi igazán egyedi előadóvá. Ebből adott igen hangulatos ízelítőt a Táncdalfesztiválon.

A rendezvényen bemutatkozási lehetőséget biztosítottunk egy rendkívül tehetséges fiatal énekesnek, a 14 éves Erdélyi Olivérnek, aki a Pápai Közgazdasági Szakközépiskola tanulója. 1 éve foglalkozik komolyan énektanulással, mint az Allegro Művészeti Iskola magánénekes szakos növendéke, és a Megafon Zenei Egyesület tagja. Tanára: Klesitz Horváth Kinga. Szorgalmának és tehetségének köszönhetően három országos versenyen is remek eredményeket ért el. A Gemenc Hangja versenyen musical és könnyűzenei kategóriában arany minősítést kapott, valamint övé lett a különdíj is.

A Yoursong (jorsong) versenyen ugyanezekben a kategóriákban aranyérmes és ugyancsak különdíjat nyert, míg a Kék Duna Nemzetközi Énekversenyen a musical és könnyűzene második hely mellett duettben is második lett. A fiatal tehetséget a kónyiak azonnal szívükbe zárták.

A műsor utolsó fellépője Sláger Tibó volt, aki hosszú pályafutása alatt több mint 300 dalt alkotott, melyek közül legalább tucatnyi sláger lett. "Kék a szeme", „Táncolj cigánylány”, „Amikor a szívem”, „Mesterhármas”, hogy csak a legismertebbeket említsük. A 20 éve rendkívül sikeres előadó már 3 Platina és 3 Aranylemez tulajdonosa. A tíz saját kiadású szerzői lemeze, hazai és nemzetközi sikerei (Svédország, Románia, Szlovákia, Kárpátalja) ugyancsak közismertek. Műsora saját slágereiből épült fel, kicsik, nagyok, fiatalok és idősebbek vidám szórakoztatására. A hivatalos program után a „Sudi-Bál” -ban hajnalig mulathattak a szórakozni vágyók.

Cs. G.

Európai Parlamenti és önkormányzati választások 2024

Az általános önkormányzati választásokat 2024-ben június 9-ére írta ki Sulyok Tamás köztársasági elnök. Ez eltért az eddig megszokottól, hiszen az önkormányzati választásokat korábban hagyományosan október hónapban tartották. Ugyancsak fontos különbség volt, hogy idén ugyanezen a napon zajlott az Európai Parlament képviselőinek megválasztása is, így településünkön például négy szavazólapot kaptak a választópolgárok.

Könyben az önkormányzati választáson szokás szerint nagyon magas volt a részvétel, a 2261 választópolgár 67,46 %-a tartotta fontosnak, hogy leadja szavazatát a polgármester és képviselőjelöltekre. A választópolgárok közül a voksoláson 1454-en jelentek meg, és a polgármester és a képviselőjelöltek esetében is 1410 db volt az érvényes, míg 44 db az érvénytelen szavazólapok száma.

A polgármester-választás eredménye végül a következőképpen alakult: **Aller Imre** független jelölt 811 szavazatot kapott, ami a szavazatok 57,52%-a, és ezzel kilencedszer is Kóny község polgármesterévé választották. Csonka István ugyancsak függetlenként indult, és 599 szavazatot (42,48%) kapott.

A hat képviselői helyért 8 független jelölt indult el. Itt a következő eredmények születtek (a vastag betűvel szedettek jutottak be a képviselő-testületbe): **Kiss Miklós** 1102 szavazat/78,16%; **Horváth Petra** 930/65,96%

Szalánczy Zsolt 917/65,04%; **Varga András** 804/57,02%; **Ságiné Horváth Annamária** 765/54,26%; **Nagyné Hadvári Éva** 751/53,26%; **Csonka Róbert** 720/51,06% **Csikai Gábor** 674/47,08% Az új képviselő-testület tagjai a jogorvoslati határidő letelte után átvették megbízólevelüket, a mandátumuk 2024. október 1-től érvényes. Eddig a dátumig a jelenlegi képviselő-testület működik.

Az önkormányzati választás keretein belül a megyei önkormányzat képviselőit is megválaszthattuk. Ezen a szavazáson 1454 fő vett részt, és itt a következő eredmények születtek: **Fidesz-KDNP** 785 szavazat/55,87%; **Mi Hazánk** 260/18,51%; **DK** 208/14,80%; **Momentum** 152/10,82%. A lebélyegzett, de érvénytelen szavazólapok száma itt 48 darab volt.

Az Európa Parlament tagjainak választásán a 2217 választópolgár 65,54%-a, 1453 fő jelent meg az urnák előtt. A szavazólapon szereplő pártlisták a következő eredményt érték el településünkön: **Fidesz-KDNP** 752 szavazat/52,48%; **Tisza Párt** 359/25,05%; **MSZP, DK, Párbeszéd-ZÖLDEK** 102/7,12; **Mi Hazánk** 101/7,05%; **Magyar Kétfarkú Kutyapárt** 46/3,21"; **Momentum** 24/1,67%; **Jobbik** 20/1,40%; **MEMO** 9/0,63%; **LMP-Zöldek** 8/0,56%; **MMN** 7/0,49%; **2RK** 5/0,35%. Az érvénytelen szavazólapok száma 20 darab volt.

Cs G.

35 év Kóny szolgálatában

Aller Imrét, községünk polgármesterét újabb 5 évre megválasztották településünk élére. Erről és a következő 5 év terveiről a következőket nyilatkozta a faluvezető:

Az első szó természetesen a köszöneté kell, hogy legyen, bár nem vagyok benne biztos, hogy egy sima köszönetnyilvánítás ellentételezni tudja azt a bizalmat, melyet Önöktől, kónyiaktól kaptam az elmúlt három és fél évtizedben. Az, hogy kilencedik alkalommal is polgármesternek választottak, nagyon erős visszaigazolása a közösségért végzett munkámnak, és annak, hogy Önök szerint is jó irányba halad településünk fejlődése. Rendkívüli megtiszteltetés és felhatalmazás ez, azonban én soha sem a hatalomgyakorlás eszközének tekintetem a polgármesteri címet, hanem szolgálatnak. Soha nem éreztem úgy, hogy hatalmat kaptam Önöktől, inkább úgy, hogy megbízatást a folytatásra, a további munkavégzésre.

Mert munka, ahogyan eddig, úgy a továbbiakban is lesz elég. Nem csak az olyan látványos beruházásokkal kapcsolatos témérek munkára gondolok, mint az új Szociális Központ épületének építése, vagy

a Sportcsarnok felújítása, melyek épülését Önök is nap mint nap láthatják. A hétköznapi apró dolgok, vagy az Önök mindennapi problémái, melyekkel felkeresnek, ugyanolyan komoly munkát jelentenek, mint a nagyberuházások. Bár ezek megoldása kevésbé látványos, mégis ugyanolyan fontos számomra, hiszen 35 évvel ezelőtt azért kezdtem bele ebbe a munkába, hogy a kónyiak életét könnyebbé tudjam tenni.

A jövőben is lesz sok feladat, és ezek az évek semmivel sem ígéreknek könnyebbnek, mint a mögöttünk állók. A kormányzati ellenszél, az önkormányzati ellenszél, az önkormányzati hatáskörök kiürítésének egyre nyilvánvalóbb szándéka, a mi bőrünkön történő állami takarékoskodás mind-mind megnehezítik az életünket. Azonban azt is láthatják, hogy szívós, kitartó munkával és összefogással minden elérhető. „Egynek

minden nehéz, sokaknak semmi sem lehetetlen” – mondta a legnagyobb magyar, Széchenyi István. Én is így gondolom, és Önök is meggyőződhetnek erről, ha körbetekintenek szépen fejlődő településünkön.

Éppen ezért azt kérem, hogy a következő 5 évben is támogassák munkámat, munkánkat, hogy 2029-ben egy még modernebb, még élhetőbb Kóny tudhassunk magunk körül.

Beszélgetések a visszavonuló kónyi önkormányzati képviselőkkel

Az idei önkormányzati választást követően október 1-én kezdi meg munkáját az új képviselő-testület. Ennek azonban már nem lesz tagja **Tuba Csilla** és **Rasztovich András**, akik mindketten több évtizedes képviselői munka után döntöttek úgy, hogy nem indulnak a választáson. Mindkettejüket megkértük, hogy foglalják össze képviselői tevékenységüket és filozófiájukat.

Elsőként a 22 éven át képviselői munkát végző nyugalmazott óvodavezető, **Tuba Csilla** válaszolt kérdéseinkre.

„A jó dolgokra mindig igent kell mondani.”

Tuba Csilla képviselő

Általános iskolai tanulmányaim után, 1976 és 80 között a győri Zrínyi Ilona Óvónőképző Szakközépiskolába jártam. Érettségim után a farádi óvodában kezdtem dolgozni. Mivel azon a nyáron férjhez mentem, levelező tagozatra jelentkeztem a Soproni Óvónőképző Főiskolára. Kitűnő érettségim ellenére is csak harmadszorra vettek fel, olyan nagy volt a „túljelentkezés”.

1983-ban megszületett Eszter lányom, majd 1986-ban Ákos fiam. 1988-tól négy órában, majd teljes állásban a kónyi óvodában dolgozhattam. Nagy öröm volt számomra, hogy saját falumban végezhettem óvónői munkámat. 1996-ban, még Margit óvó néni (Horváth Józsefné) mellett let-

tem óvodavezető helyettes, 2006-tól pedig óvodavezető.

– Mielőtt önkormányzati képviselőnek választottak, milyen társadalmi tevékenységet folytattál?

– Előtte a Kulturális Bizottságban voltam külsős tag. Akkoriban ebben a pozícióban mindenféle rendezvények, különösen a falunap előtt rengeteg társadalmi munkát végeztünk. Részt vettünk a szervezésben, kiállítások rendezésében. A falunapok lebonyolításában éveken át segítettem, mint „műsorvezető”. Mivel fiatalok voltunk, lelkesek voltunk, szívesen csináltuk, örültünk, hogy ilyen módon részt vehettünk a falu életében. Pedig a kiállításokkal rengeteget kellett dolgozni, például mikor régi tárgyakból rendeztünk kiállítást a Faluházban, vagy berendeztük a Tájházat, eldugott helyekről, padlásokról, pincékből előkerülő tárgyakat kellett rendbe tenni.

– Az óvoda vezetőjeként milyen önkéntes munkát végeztek a közösségért?

– Az óvoda nagyon sokáig mindenhol ott volt. A nyugdíjasoknak adtuk az adventi és az anyák napi műsort, de szerepeltek az óvodásaink az anyatejes világnapon is. Volt egy időszak amikor betlehemezni, lucázni is jártak óvodásaink. Szóval nagyon fontos szerepet játszottunk a falu életében.

– Mikor választottak meg képviselőnek?

– Először 2002-ben, aztán még kétszer négy évre, és 2014-től kétszer öt évre lehettem képviselő. Nekem az mindig nagyon jóleső érzés volt, hogy nagyon sok szavazattal kerülhettem be a testületbe öt cikluson keresztül. Ezért hálás vagyok a falu lakóinak! Felhatalmazásukkal segíthetünk, dönthetünk olyan dolgokban, amik a település életére nagy hatással voltak. Szerintem rengeteget fejlődött a falu ebben a 22 évben. Emiatt bárhová is megyek, mindig nagyon büszkén mondom el, hogy kónyi vagyok. Ha pedig megkérdezik, merre van, és milyen falu, csodálkozni szoktak a válaszomon. Micsoda, 2700 lakosú község, és ez is van, az is van? Ez annak köszönhető, hogy rengeteg pályázatot adott be az önkormányzat és ebben mi mindig támogattuk a polgármestert, Aller Imrét. De ennek meg is van eredménye, tényleg virágzik a falu, és erre én nagyon büszke vagyok.

– Volt-e valami olyan tevékenység, amire erősebben fókuszáltál képviselői munkád alatt?

– Mivel óvodavezető voltam, így az oktatásügy természetesen kiemelkedő volt a számomra. De nyilván az egész falu élete fontos, hiszen egy képviselő nem haladhat csak egy irányba, és nem láthat át csak egy területet. Az nem lehet, hogy engem képviselőként csak az óvoda vagy az oktatás érdekeljen. Kell, hogy érdekeljen az egészségügy és az egyéb fejlesztések is. Így nekem minden lényeges volt, az középületek felújítása, az útfelújítások, a rendezvények lebonyolítása. Úgy élhető egy település, ha minden területen fejlődés van. A jó dolgokra mindig igent kell mondani, én pedig igyekeztem mindig felelősségteljes döntéseket hozni, és úgy szavazni.

– A képviselő-testületen belül milyen bizottságokban tevékenykedtél?

– A Kulturális Bizottságnak voltam több éven át az elnöke, és a pénzügyi bizottságban is dolgoztam. De ahogyan a képviselői munkáért, úgy ezért sem kaptam soha tiszteletdíjat. A képviselői keretet, amivel rendelkezhetünk, legtöbbször szociális célra vagy valamelyik egyesületünk támogatására ajánlottam fel. Természetesen főleg az óvoda alapítványát támogattam, és elég sok fejlesztést tudtunk ebből is megvalósítani.

– Az óvodából már nyugdíjba mentél, idén pedig képviselőnek sem jelöltetted magad. Miért döntöttél így, és mennyire volt nehéz ezt a döntést meghozni?

– Nem volt könnyű így dönteni. Azt szokták mondani, hogy a nyugdíjasoknak több ideje van, mint az aktív dolgozóknak. Én is ezt hittem egészen addig, míg nem lettem nyugdíjas. De ha úgy akarjuk, akkor sokat tudunk segíteni a családuknak. Egyrészt ezért döntöttem így, másrészt úgy éreztem, hogy az a lelkesedés, ami fiatalabb koromban bennem volt, kezdett alább hagyni. Úgyhogy át kell adni a fiatalabbaknak a stafétát, és így most sokkal több időm jut a családomra: a 83 éves anyukámra, gyermekeimre és az unokákra. Jut idő kirándulni, olvasni. Úgy érzem, becsülettel tettem a dolgom 22 évig, és most már hadd éljék ki a fiatalabbak is a lelkesedésüket. Ehhez a közösségért végzett önzetlen munkához kívánok sok erőt és kitartást az októberben felálló új Képviselő-testületnek.

A mezőgazdasági gépészmérnök, **Rasztovich András** kerek 30 évig volt a kónyi képviselő-testület tagja.

„Büszke vagyok rá, hogy ebben a munkában részt vehettem.”

Rasztovich András képviselő

– Elsőként tanulmányairól, munkájáról beszélt nekünk.

– 1955 novemberében születtem Csornán, az általános és a középiskolát is ott végeztem. Ez utóbbi a Cukás Zoltán Szakközépiskola volt. Ezt követően Körmentre mentem főiskolára, majd azt elvégezve 1977. július 1-ével kezdtem dolgozni a kónyi Haladás Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben, és mivel nyugdíjasként is itt dolgozom, így ez lett az első és – ebben most már biztos vagyok – az utolsó munkahelyem. A munka mellett elvégeztem a gödöllői Agrártudományi Egyetem Gépészmérnöki Szakot is. Közben megnősültem, három gyermekünk született, akik már három unokával örvendeztetek meg

– A képviselőség előtt milyen közéleti tevékenységet végeztél?

– Mikor idekerültem Kónyba, a labdarúgás révén kerültem be a falu közéletébe. 35 évig dolgoztam a Kónyi Sportegyesületben és ez idő alatt sok baráttra, ismerősre tettem szert ezen a területen. Eközben tevékenykedtem szakosztályvezetőként, sportkört elnökként, de magam is fociztam az öregfiúk csapatában. Nagyon jó társaságba kerültem, akikkel sok mindent bejártunk, sokat megéltünk. Nagy öröömre erre az időszakra esett a kónyi futball egyik legszebb korszaka, többek között az 1997-es megyei III-as bajnokcsapattal. Szép sikereket értünk el akkoriban a fiúkkal, gyakorlatilag a megyei III. utolsó helyéről indulva a megye II-n át végül megyei első osztályú csapatnak szurkolhattak a kónyiak. De aztán az idő múlásával átadtuk a fiataloknak a stafétát, csinálják ők tovább, ugyanúgy, ahogy ezt most a képviselőséggel is tettem.

– Mikor, hogyan választottak meg önkormányzati képviselőnek?

– Ilyen társadalmi tevékenység után jutottam el oda, hogy először 1994-ben indultam és választottak meg képviselőnek. Innentől kezdve

30 éven át élvezhettem a helyiek bizalmát, amit ezúton is köszönök mindenkinek, aki valaha is támogató szavazatával. Most pedig, ennyi idő után úgy gondoltam, hogy itt is jöjjenek a fiatalok, és folytassák tovább ezt a munkát legalább olyan sikeresen, mint ahogyan mi tettük ebben az elmúlt 3 évtizedben.

– Volt-e olyan terület, amire kiemelten odafigyeltél képviselői munkád során?

– Önkormányzati képviselőként elsősorban az ifjúságot szándékoztam képviselni, hiszen akkoriban még én is fiatal voltam. De a sportot is mindig igyekeztem képviselni, legyen szó akár kézilabdáról, akár labdarúgásról. Több szakosztályt is megalakítottunk, így jött létre a Kónyi SE lovas és kézilabda szakosztálya, de a helyi galambászokat is mindig támogattuk, segítettük. Ezekért a célokért először a sport és kulturális bizottságban dolgoztam, de később az ügyrendi és a pénzügyi bizottság elnöke is lettem. Ezeket a pozíciókat mind a mai napig betöltöttem, valamint az a megtiszteltetés is ért, hogy én vagyok a jelenlegi testület korelnöke.

– Van-e olyan program, fejlesztés, aminek részese voltál, és amire különösen büszke vagy ebből az elmúlt harminc esztendőből?

– Ebben az épp befejeződő ciklusban kezdtük meg a Sportszarnok felújítását, amit már hosszú évek óta próbáltunk elérni, és amit mindig is teljes mellszélességgel támogattam. De a Kerék-tó Szabadidőközpontot is megemlíteném, amelynek elkészültéért én magam is elég sokat tettem. Aller Imre polgármesterrel együtt. Többször is elmentünk abban az időben lobbizni ebben a fontos ügyben. Azok a fiatalok, akik 2000 után születtek, nem tudják, hogy mi volt itt előtte, ahol most sportolnak. Úgy gondolom, a Kerék-tó Szabadidőközpont végül egy ékszerdoboz lett a falunak, amire méltán büszkéek lehetünk. És én büszke is vagyok rá, hogy ebben a munkában részt vehettem. Sok munkát fektettünk a szlovák testvér falunkkal való kapcsolat kiépítésébe is. Sok jó, komoly programot tudunk megvalósítani közösen a két falu között. Több közösséget is sikerült összehoznunk ennek keretében, gondolok itt elsősorban a labdarúgásra, a kézilabdára, de

a nyugdíjasok találkozójának megszervezésére is. Még iskolai néptáncscsoportjaink is jártak egymásnál. Ebben is komoly szerepet vállaltam és a szervezőmunkában is részt vettem mindenkorai képviselőtársaimmal és a polgármesterrel együtt, akik nélkül természetesen nem ment volna ez. Sajnos ez a jó kapcsolat mostanában egy kissé elhalványult, de nagyon szép emlékeim vannak erről is.

– A választás előtt úgy döntöttél, hogy befejezed képviselői munkádat. Miért hoztad ezt a döntést, és mennyire volt nehéz így dönteni?

– Úgy gondoltam, itt az ideje, hogy jöjjenek a tettekre később fiatalok. Az ifjúságot támogattam ebben a témában, és jelöltem is volt magam helyett, hogy kit szeretnék a helyemre és utódokként. Neki és többi fiatal képviselőnek még sok tennivalója lesz, és bízom benne, hogy ezt meg is fogják csinálni. Megindulnak, és lelkesen támogatják, csinálják ezt a képviselő-testületi munkát, ami szerintem nagyon szép és komoly feladat.

– A képviselőségtől már visszavonultál, de a nyugdíj mellett a „TSZ-ben” még dolgozol.

– 2019-től nyugdíjas vagyok, de mellette dolgozom még továbbra is a szakmámban, amit egyelőre nem tudok, de nem is szeretnék befejezni. Mindig is nagyon jól éreztem magam első és egyben utolsó munkahelyemen, mivel jó közösségbe kerültem ott is. A mindennapi feladatok pedig olyanok, hogy az ember nem tudja könnyen elengedni őket. Előbb-utóbb majd itt is eljön annak az ideje, hogy átadjam a terepet a nálam fiatalabbaknak, mert az idő sajnos nagy úr.

Én pedig nem csak lapunk olvasói, hanem minden kónyi lakos nevében ezen a platformon is szeretném megköszönni Tuba Csillának és Rasztovich Andrásnak több évtizedes, önzetlen, mindenféle anyagi juttatás nélkül végzett munkáját, melyet községünk, közösségünk fejlődéséért fejtettek ki, és ugyancsak mindannyiunk nevében erőt, egészséget és sok boldogságot kívánok a megérdemelt nyugdíjas éveikhez!

Csikai Gábor

Szabadidőpark avatása, 2004

Utca-név-sor

RÁKÓCZI UTCA

Mostani számunkban új rovatot indítunk, melyben Kóny utcáit járhatjuk végig. A rovat felépítése a következőképpen alakul: először röviden olvashatnak az utca névadójáról. Érdekességképp megemlíteném, hogy Kónyban az utcák jelentős része csak a névadó vezetéknevét tartalmazza, így néha csak következtetni lehet, kiről is akarták elnevezni. Ez alól kivételt képez 7 db utca, ami alapján úgy tűnik, a régebbi utcanevek esetében csak akkor adtak teljes nevet, ha vezetéknevét összekeverhető volt egy hétköznapi fogalommal (ARANY János, LISZT Ferenc, DEÁK Ferenc). Az újabb utcaelnevezések esetében a teljes név adása lett a gyakorlat (József Attila, Jedlik Ányos, Kisfaludy Károly, Pattantyús Ábrahám Géza). Ezután képzeletben bebarangolhatják az adott utcát, és megismerhetik annak régi és mai épületeit. Ezt követően pedig megismerkedhetnek olyan lakosokkal, akik ténylegesen az utcában születtek, és olyanokkal is, akik nemrégiben választották lakhelynek falunkat és azt a bizonyos utcát.

1. AZ UTCA NÉVADÓJA

II. Rákóczi Ferenc (1676. márc. 27. Borsi – 1735. ápr. 8. Rodostó), 1704-től 1711-ig Erdély fejedelme, Magyarország vezérőrnagyja, a Habsburg-ellenes szabadságharc (1703-11) vezére, vallomás- és emlékiróként a magyarországi barokk irodalom egyik legnagyobb alakja.

Apja, I. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem, anyja Zrínyi Ilona, Zrínyi Péter horvát bán lánya. Apját 3 hónapos korában veszítette el, anyja 1682-ben Thököly Imre fejedelem felesége lett. A Bécs elleni török támadás összeomlása, majd a törökök menekülése Thököly táborát is elsöpörte; az összedőlő sátorból csodával határos módon mentették ki Rákóczit, aki ezt követően Regécen és Sárospatakon lakott. 1685 szeptemberében a közeledő császári csapatok elől a Rákóczi-birtokokról minden értéket Munkácsra vitettek, majd ide zárkózott be Zrínyi Ilona gyermekeivel együtt. 1685 novemberében megkezdődött a vár ostroma. A védelmet kettő és fél éven át Zrínyi Ilona irányította, aki 1688. január 17-én hosszas tárgyalások után feladta a várat.

Rákóczi Ferencet kijelölt nevelője, Kollonich Lipót a csehországi Neuhaus jezsuita kollégiumába küldte, ahol 1688 és 1690 között tanult, majd Prágában az egyetemen folytatta tanulmányait. 1692-ben gyámjai Bécsbe rendelték, és nagykorúsították. Megszakadt egyetemi tanulmányait később már nem folytatta. 1693-ban egy évet töltött Rómában, és visszatérése után azonnal magyarországi birtokaira ment. Miután beiktatták Sáros vármegye főispáni hivatalába, feleségül vette Sarolta Amália hesseni hercegnőt. Az 1697-ben kirobbant hegyaljai felkelés elől tünnetlenül Bécsbe ment. Valószínűleg már ekkor kapcsolatban állt a magyar nemesi ellenzék képviselőivel, köztük Bercesényi Miklós gróffal, akinek Rákóczi mellett a legfontosabb szerepe volt a szabadságharc előkészítésében. 1700-ban felvették a kapcsolatot XIV. Lajos francia királlyal, azonban leveleik Bécsbe kerültek. Rákóczit 1701-ben letartóztatták, majd a bécsi helyi börtönből még a tárgyalás előtt, a biztos halálos ítélet elől szöktették meg a feleségével szövetkezett befolyásos udvari körök, majd Lengyelországba menekült.

A munkácsi uradalom jobbágyainak fegyveres felkelését felhasználva 1703 júniusában tért haza, majd a Brezán várában kibocsátott kiáltványában foglalta össze a felkelés okait és politikai céljait: a Habsburg-dinasztia trónfosztását, Magyarországon a választó királyság visszaállítását és egy új király választását, valamint Erdély függetlenségét. 1704-ben a gyulafehérvári országgyűlés Erdély fejedelmévé választotta. A szécsényi országgyűlésen 1705-ben a magyar rendek szövetsége vezérőrnagyjává is megválasztotta.

Az 1706-os nagyszombati béketárgyalások kudarcba fulladtak. Rákóczi 1707-ben megpróbált orosz segítséget kérni, de ehhez előbb

békekötésre kellett volna bírni a háborúzó XII. Károly svéd királyt és I. Péter orosz cárt, ami nem sikerült. A hadi helyzet 1710-re egyre kritikusabbá vált, Rákóczi hadserege az ország területét feladva saját birtokaira vonult vissza.

1711. január 9-én még azzal a reménnyel utazott Lengyelországba, hogy tárgyalhat I. Péter cárral, de csupán Dolgorukij hercegig jutott. Február végén ismét Lengyelországba utazott, Károlyi Sándort bízta meg a kuruc sereg főparancsnokságával. Károlyi 1711. április 30-án Szatmáron aláírta a Pálffyval kötött békemegállapodást, amelyet Rákóczi soha nem ismert el, inkább az önkéntes száműzetést választotta.

1712-ig Lengyelországban élt, majd 1712 novemberében Angliába indult, de nem engedték partra szállni, így Franciaországba hajózott, ahol 1713-tól 1717-ig tartózkodott. 1717-ben indult Törökországba, ahol aztán a kormány által kijelölt lakhelyen, Rodostóban élt haláláig. Emigrációjában diplomáciai céllal írta meg (II. Rákóczi Ferenc emlékiratai a magyarországi háborúról, 1703-tól annak végéig) című művét, és 1719-ben itt fejezte be 1716 végén megkezdett vallomásait, amely mellé odacsatolta fejedelmi fohászait is.

2. VÉGIIG AZ UTCÁN

A Dózsa utcától a Béke utcáig

Kóny fő utcája, a Rákóczi utca alapvetően két részre osztható, és mindegyik rész különleges valamilyen okból. A régi foci pályától a régi iskoláig terjedő szakasz mentén található nagyon sok fontos közintézményünk, míg a plébániától a falu nyelvében csak Hanyként emlegetett rétegekig tartó rész pedig feltételezhetően a település legrégebben beépült területe volt. Ez azonnal érthetővé válik, ha az utca e szakaszának közepén megállva elpillantunk jobbra vagy balra. Mindkét irányban lejtnek a telkek, így a templomdombbal együtt ez lehetett az a terület a középkorban, ahová nehezebben érhetett fel a víz. Induljunk el azonban az utca elejéről, a régi foci pályától.

A Rákóczi utca e szakasza mind a mai napig országos közút, mégpedig a 8502-es számú. Ez a régebbi térképeken is országút volt, mégpedig a Győrt Sopronnal összekötő út, így nagyon sokáig egyébként épületek sem voltak mellette. Az első katonai felmérés (1782-1985) térképe például egészen a mai Postáig nem mutat semmilyen épületet az út mellett, míg a második katonai felmérésen (1819-1865) már az út bal oldalán lakóépületek, jobb oldalán pedig az egykori káptalani uradalom épületei figyelhetők meg. Ezek helyére épült fel az 1950-es évektől kezdve gyakorlatilag a teljes faluközpont.

Ha elindulunk az utcán, jobbra pillantva először az Öreg Napközi Otthona épületét láthatjuk meg, mely korábban az orvosi rendelőhöz tartozó szolgálati lakás volt. Mellette a régi orvosi rendelő épülete található, ami éppen napjainkban újul meg a „Komplex szociális infrastruktúra fejlesztés a Rábaközben” TOP_PLUSZ-3.3.2-21-GM1-2022-00010 program keretein belül, és lesz a Kónyi Szociális és Gyermekegészségügyi Alapszolgálati Központ új irodaháza. Emellett a kónyi IKSZT- Faluház található, melyet 2003-ban újítottak fel, 2010-ben pedig bővítettek, de már 1990 előtt is a település kulturális életének központja volt, partházként működött. A következő épület az orvosi rendelő és orvosi lakás mely 1990-ben épült és 2021-ben lett teljeskörűen felújítva.

Ha viszont balra nézünk, az újonnan beköltözők csak egy egyszerű Kádár-kocka házat látnak, nekünk, régebbi kónyiaknak viszont egyből a szánkban van a legendás Szamai-fagyi utánozhatatlan íze. Erről Szamai Istvánné, az akkor közel 100 éves cukrászmester a következőket mondta 2018. márciusi lapszámunkban: „A fagylaltunk azért volt nagyon finom,

mert minden valódi alapanyagokból készült. Csak vajjal dolgoztunk, még azt is magunk csináltuk, köpültük. A tejszín is mi készítettük, míg a gesztenyét például Sopronban vettük, és itt sütöttük, pucoltuk meg. A tojásokkal is sok munka akadt, hiszen az sok mindenbe kellett, és mi csak tiszta tojássárgájával dolgoztunk. Volt olyan nap, hogy 250 tojást ütöttem fel különválasztva a sárgáját a fehérjétől. Akkoriban pedig még hűtőnk se volt, így nem úgy volt, hogy a tojásban meg lehetett bízni. Minden egyes tojást külön-külön tányérba kellett fölütni, megnézni, megszagolni, hogy nincs-e valami baja. Mire azzal végeztem, már se élő, se holt nem voltam. A tojásfehérjét pedig meg szoktuk szárítani. Voltak ilyen nagy tepsziink, abba beleöntöttük a tojást, a tetejére szűrőt tettünk, és úgy szárítottuk, majd ledaráltuk. Így télen, a tojás hiány idején is volt tojásfehérjénk. Este, miután becsuktunk, akkor sem volt még vége a munkának. Behoztam a teknőt, és mindent ki kellett mosni, hogy másnapra minden újra tiszta legyen.”

Bal oldalon az orvosi rendelő után a Dísz tér egyik része található, ennek a helyén az én gyermekkoromban (1980-as évek) még játszótér volt, napjainkban már nagyon veszélyesnek számító mászóakkal, hintával és a hátul ma is látható betonkerítés tövében homokozóval. A tér mellett a Coop üzlet található, mely a néhány évvel ezelőtti felújításáig megőrizte 70-es évekbeli Áfész-bolt jellegét (hatalmas, de semmit sem tartalmazó kirakatok, apró mozaikkockás burkolat, fém téglatest tető), bár alakjában még ma is észrevenni ezt. A bolttal szemben egy felújítás alatt lévő régi parasztház fog helyet adni a Kónyi Hagyományörző és Kulturális Egyesület székházának.

A Béke utcától a „Csillag-sarokig”

A Béke utcai kereszteződés után a Dísz tér egy újabb része következik, mely a falu adventi, és kisebb rendezvényeinek helyszíne. Vele szemben a Polgármesteri Hivatal található, a mellette lévő hosszú épület a 90-es évekig a Haladás Mezőgazdasági Termelő Szövetkezet irodaháza volt – gyermekkoromban mindig ide kellett menni a fizetésért, (Édesapám a TSZ dolgozója volt) amit jellegzetes, barna, zörgős zacskóban adtak így kisablakon – előtte pedig Kokas kocsmaként volt ismert.

A mellette álló kétemeletes épületet egykor ugyancsak a TSZ építtette, felsőbb szintjein szolgálati lakások voltak, míg alul a TSZ-falatozó.

Persze ezt se hívta senki így, az üzletvezető Szűcs Miklósról mindenki csak Szűcsként emlegette. A 90-es évek elején aztán ennek a helyén nyílt meg a legendás Bika disco, melynek bulijaira gyakorlatilag az egész megye idejárt. A 2000-es évek elején már kínai boltot találhattunk itt, ma pedig már kis üzlet és szolgáltatók üzemelnek, a lakások pedig magántulajdonba kerültek.

Az épülettel szemben jobb oldalon a Dísz tér utolsó szakasza található, rajta pedig három fontos emlékművünk. Ezekről a következőket írta Nagy István Rábaközi emlékművek II. kötet Ikrénytől-Rábasebesig

című könyvében: „Millenniumi emlékmű. A Ravazdi Erdőgazdaság által készített, és Kónynak adományozott emlékmű a falu központjában áll. A magyar államalapítás ezredik évfordulójára készült kettős kereszt a közelmúltban kialakított emlékpark nyugati részén került elhelyezésre. »Délután két órákor a millenniumi kereszt ünnepélyes avatására és felszentelésére kerül sor a Hősök szobra melletti téren. Köszöntőt mond dr. Medgyasszay László, a megyei közgyűlés alelnöke és Aller Imre polgármester« - adott hírt az emlékmű 2000. évi felállításáról a megyei napilap.” „Szabadságharcos emlékmű. A Dísz téren álló szabadságharcos emlékművet a 2014-es falunapon adták át. (...) Az emlékművet Lebó Ferenc győri szobrászművész készítette. Felavatása óta ennél az emlékműnél tartják a március 15-i ünnepségeket.” „Hősök szobra. A Dísz tér harmadik emlékműve, az első világháború hősi halottainak állít emléket. Az emlékmű 1924 szeptember 24-én délután a »község főutcájának és a vasúti állomás felé vezető útnak találkozási pontjában nyert elhelyezést« (...) A Dísz tér 2011. évi kialakítása során került mostani helyére. A 4,14 méter magas emlékmű talapzata őrzi a falu 73 hősi halottjának nevét. Az emlékművet – Horváth Adorján szobrászművész mintája alapján – Birkmayer János győri kőfaragó mester készítette. Tulajdonosa a kónyi Önkormányzat, jó gazda módjára gondoskodik erről az emlékműről is.”

A Dísz tér mögötti szakaszon, pedig a volt ÁFÉSZ irodaház található, mely épületben jelenleg virágbolt, szolgáltatók és lakások üzemelnek. Mellette pedig a Gyógyszertár épülete helyezkedik el.

A Soproni utcai kereszteződés után a Posta épülete áll, melyet ívelt fala településünk egyik legismertebb épületévé teszi. Vele srégen szemben, a Kossuth utca sarkán – vagy ahogy helyben jobban ismerik, a Csillag-saroknál áll településünk Tájháza. Erről az épületről a következő leírás olvasható a magyar tájházakat összegyűjtő honlapon: „Kónyi Község Önkormányzata az ún. Csillag-ház eredeti állapotban történő helyreállításával Tájházat alakított ki. Már a Rákóczi utca 40. alatti ingatlan megvásárlása előtt megfogalmazódott a cél, hogy a településen végzett értékmegőrző munkáknak állandó helyszíne legyen. A házat 1869-ben építette Csillag István (1842-1908) és felesége Csonka Terézia (1850-1909). A használaton kívüli parasztház eredeti formájában történő helyreállításával lakás-, berendezési- és tárgyi eszközök átörökítésével és a meglévő muzeális értékek megmentésével kívánjuk a hagyományokat ápolni. A Tájházban kiállított régi, falusi étellel összefüggő eszközöket, bútorokat, tárgyakat a falu lakói adományozták. A Tájház kialakításához 2012-ben az Önkormányzat 6.476.825 Ft., az udvar felújítására 2013-ban 4.741.912 Ft. Leader pályázati forrást nyert. Ezt megelőzően 2011-ben Görcs Imre, a Gimex Hidraulika Kft. ügyvezetője, és Görcsné Dr. Muzsai Viktória egyetemi docens 1.000.000 forinttal támogatták a Tájházhoz kapcsolódó helytörténeti kutatásokat. Az Önkormányzat a továbbiakban is szívesen fogadja a helyiek azon tárgyi eszközeinek felajánlását, melyek a régi életformát és a kónyi, rábaközi hagyományokat örökítik meg.”

A „Csillag-saroktól” a Hanyig

A Kossuth utca másik sarkán a „Régi Óvoda” épülete található, melyben jelenleg a közétkeztetést biztosító konyha és az iskola önkormányzati fenntartású étkezője működik. Eredetileg ez volt a település egyetlen óvodája. Amikor 1979-ben felépült az „Új Óvoda” néven ismert épület a Petőfi utcában, (amely ma már csak Tündér-tavi Óvoda,) akkor körzetesítésre került sor. Azaz a falu egyik részének óvodásai a régi, míg másik részének óvodásai az új óvodába jártak lakhelyük szerint elosztva. 2011-ben az új óvoda bővítésével a gyerekek egy épületbe kerültek.

Az étkező után ma már egy üres telek van, itt azonban a 90-es évekig a Kónyi Községi Könyvtár épülete állt. Bizonyára rajtam kívül is sokan jártak oda hétfőn délutánonként Vilma tanítónénihez (Szombath Mihályné) könyveket kölcsönözni, és még most is sokak orrában ott van a jellegzetes könyvtárillat, ami onnan áradt. A következő épület az egykori Elektrografika, ma Stone Company Kft. Erről Varga Vilmos, az Elektrografika egykori művezetője, majd üzemvezetője mesélt 2018. márciusi lapszámunkban: „(A) szövetkezetté alakult társaság megvette a volt „Nemes-féle házat” (Nemes Lászlóké háza), és az udvarban azonnal

meg is kezdte egy üzemszarnok felépítését. (...) A kónyi nyomtatott áramkör gyártó üzem munkaellátottsága jó volt, fő megrendelőink az ORION és a VIDEOTON gyárak voltak, rajtuk kívül 160 egyéb megrendelőt is kiszolgáltunk. Emellett beindult több külföldi export is, pl. a SEIKO márkának a kaputelefonok nyomtatott áramköröit készítettük. (...) Az 1989. decemberi közgyűlés kimondta az ELEKTROMOBIL Szövetkezet megszűnését, és új alapszabály elfogadásával megalakult az ELEKTROGRAFIKA Kisszövetkezet Kóny. (...) 1991 első negyedévében a problémák tovább szaporodtak. Egyik legnagyobb megrendelőnk a VIDEOTON teljesen megszüntette a TV készülékek gyártását. Megrendelésünk kiesésére a Csehszlovák TESLA cégtől szereztünk bér munkát, ennek mennyisége azonban nem érte el a VIDEOTON gyár által rendelt munka összességét. A szövetkezet 1993-ban felszámolásra került... Hosszú időn át értünk el kitűnő eredményeket. Ma már nem kell magyarázni, hogy mit jelent egy ekkora településen 106 főnek helyben biztosítani a jó megélhetést, olyan körülmények között, hogy megoldottuk például a lépcsőzetes munkakezdet az óvodás, iskolás korú gyermekek szülei számára.

Az egykori Elektrografika közvetlen szomszédságában a „Régi Iskola” épülete található. „Az 1859-ben épült iskolaház után egy új, két tantermes iskola épült 1894-ben. Az 1906-os Varga Pál esperes kerületi tanfelügyelő által felvett jegyzőkönyv szerint az iskola fenntartója a »Kónyi politikai község volt«. A községtől az iskola 4007,78 koronát kapott, az iskola egyéb jövedelme 1126 korona államszegély volt, de a szülők is áldozatkészen és készséggel viselték az iskola kiadásait. Az új, két tantermes iskolára 1902-ben emeletet építettek. Így a tantermek száma hatra emelkedett.” – írja a 2014-ben megjelent Szemelvények Kóny múltjából II. című kötetünkben Tóth Zsuzsanna akkori iskolaigazgató „Részletek a Kónyi Iskola történetéből” című tanulmányában. Az iskolával szemben a Szent Mihály templom található, de mivel az a Szabadság téren van, így arról a későbbiekben fogunk megemlékezni.

[Községháza]

Ez után kezdődik a Rákóczi utca azon szakasza, melyet Kónyban csak „Öreg utcaként” emlegetnek. Itt rögtön bal oldalt állt az egykori Községháza, melynek helyén jelenleg lakóház van. A régi épületre már csak egy, az árkot keresztben átszelő járdaszakasz emlékeztet, mely a Községháza bejáratához vezetett. Jobb oldalt pedig a Plébánia szépen felújított épülete áll. Itt nemrégiben tatarozták a főépület mellett álló kis házikót is, mely a 80-as években még kántorlakás volt. Innentől egészen a Hanyig lakóházak sorakoznak, azonban így is érdemes végigsétálni rajta, mert több, szépen karbantartott régi házat is láthatunk.

3. ÉLET A RÁKÓCZI UTCÁBAN EGYKOR ÉS MOST

Szabó Dezsőné Kiss Klára olyannyira Rákóczi (vagyis Öreg) utcai lakos, hogy az utcában, tényleg a „szülőinek” nevezett házban látta meg a napvilágot – igaz, éppen a szomszédjában, ahol most lakik. Klári néni, aki 70 éve, és férje, Szabó Dezső, aki 48 éve él itt, mesélt a Rákóczi utca régi életéről.

„Én élek legrégebben ebben az utcában – meséli Klári néni –, ugyanis Nemes Pisti 4 hónappal fiatalabb nálam. Itt a szomszédban laktak a szüleim, Kiss György és Ominger Emma (Apu tősgyökeres kónyi volt, anyu anyai részről abdai származású), meg Abonyi Imre bácsi (ő egyébként az idei kónyi naptáron is látható), aztán 1963-ban épült ez a ház, ahol most lakunk. Itt volt a régi ház kertje, és ez a nagy telek, ami fiatal korunkban áldás volt, most már inkább átok.”

„Abban az időszakban – veszi át a szót Dezső bácsi –, mikor még javában termeltünk, volt itt 1200 méter kordonos uborkánk, mellette szokott lenni olyan 12-14 ezer tő korai káposzta, karfiol. Az mind ebben a két kertben. Az utca egyébként végig volt rakva búzás vermekkel. Azok nagyon érdekesek voltak. Hatalmas, ovális gödröket ástak, az oldalát pedig kifonták zsúppal. Aztán ilyen közel 20 centiméter átmérőjű fákat kivágtak, az águkat hosszan meghagyták, és azon mentek le. Aztán mikor elkezdtek épülni az újabb házak, ezek miatt a vermek miatt sok ház megsüllyedt, többek között a miénk is.”

„Gyermekkoromban ez az utca nagyon jó hely volt – folytatja Klári néni. Tele volt velem egykorú gyerekekkel, például Nemeséknél is sokan voltak.

Igaz, a lányok általában kisebbek voltak, mint én, úgyhogy a fiúkkal szoktam játszani. Egész nap templiztünk, fogócskázunk, lukbamatyóztunk. (Dezső bácsi: Csináltunk egy kerek lukat, amibe beletettünk egy kis labdát. Volt egy mondóka, amire már nem emlékszem, és amikor az elhangzott, valakire rámutattunk. Annak ki kellett kapni a labdát a lyukból és valakit megdobni vele. Akit eltalált, az lett a következő dobó.) Akkoriban a Hanyba is le lehetett menni, mert nem ilyen volt, mint most, hogy embermagasságig ér a gaz, hanem kaszálók voltak. Télen a vonalárokra jártunk el korcsolyázni, a templomdombon pedig szánkózni szoktunk. Akkor le lehetett róla csúszni egészen a paplakig.

Persze gyerekként is voltak kötelezettségeink. A téészenben ki volt mérve a kukoricánk, és amikor apuék építkeztek, nekünk kellett a nővéremmel megkapálni, mert a szüleim nem tudtak innen elmenni. De a mi reszortunk volt a csarnokba elvinni a tejet is. Akkoriban nem így ment, mint manapság – ha azt mondták, hogy hazajössz az esti harangszóra, akkor otthon voltál. Itt felénk minden háznál volt kemence, ahol sütötték a kenyeret, a langallót, búcsúkor pedig a húsokat.

Rengeteget bicikliztünk is, de akkor még nem volt női biciklünk, hanem férfi biciklin tekertünk a váz alatt. Szódás Mariska (Kiss Mihályné Takács Mária A szerk.) nényéekhez jártunk vasárnap délután tévét nézni, mert csak nekik volt tévéjük. Mindig néztük rajta A Tenkes kapitányát. De ez akkor olyan csendes kis utca volt. Egyszer elvesztettem a fülbevalómat, aztán három vagy négy évre lett meg úgy, hogy a lovaskocsi elment az utcán, és akkor lehetett látni, hogy valami fénylik. Addig nem vitte el senki.”

„Akkoriban jobban összefogtak az emberek, mint most. Mindig mentünk kukoricát fosztani, és az igen jó volt, mert amit a régi öregek meséltek, azt mi szájatva hallgattuk. De iskolába is úgy mentünk, hogy összeverődtünk és együtt vonultunk. Így jöttünk haza is, mindig megvártuk azt, akinek a legtovább tartott az órája.

Persze rosszaságokat is csináltunk, van, amelyiknek még most is viselem a nyomát. Olyan nagy istállónk volt, hogy a téészenek is voltak benne tehenei. Amellett magas szénakazlak voltak, és mi, gyerekek kitaláltuk, hogy esernyővel ejtőernyőzünk. Föl is mentünk sokan, de hát egyik fiú se mert leugrani, úgyhogy én meg tettem. El is repedt mindkét bokám. Ilyen gyermekkorom volt itt az Öreg utcán.”

A Hubai-család viszont nemrégiben költözött a Rákóczi utcába, Hubainé Harsányi Csilla erről így nyilatkozott: „Férfjemmel, Hubai Norberttel két gyermeket nevelünk, a 18 éves Reginát és a 16 éves Norbertet. Valamint van egy kiskutyánk is, Pedró. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyéből, Kunhegyesről származunk, de 18 éves korunk óta Budapesten élünk, a XVII. kerületben. Ott adtuk el a kis lakásunkat és jöttünk ide. A testvérem ugyanis Fertőhomokon lakik és kerestünk egy közelebbi pontot hozzájuk is, így lett ez Kóny.

Korábban is többször jártunk erre, gyakran átmentünk a falun, és én elsőre teljesen beleszerettem, majd férjem is. Ezért kezdtünk el itt házat keresni, és egy hirdetésben láttuk meg Szabó Lajos házát. Megnéztük több alkalommal, és ebbe is beleszerettünk. Ez egy gyönyörű, régi, nagy gerendás, jól megépített, erős ház, úgyhogy szinte azonnal mondtuk, hogy ezt lefoglalózzuk.

Én aztán munkát is találtam itt, a Coop ABC-ben. A férjem pedig alapvetően kertészettel, kertépítéssel foglalkozik, de most éppen Vitnyéden dolgozik a Pannónia Üzletházban, igaz, ott is a szakmájában.

Nagyon szeretünk Kónyban élni, nekem nagyon tetszik, hogy ez egy ilyen nyugalmas, szép, tiszta falu. Különösen Budapest után, pedig mi Rákoskeresztúrról jöttünk, a Helikopter lakóparkból, ami egy különálló, rendezett rész, de még sincs meg az a hangulata, ami ezeknek a vidéki településeknek. Amúgy Kunhegyes is egy kis falu, így ez az élet nem állt tőlünk távol, nem volt nehéz alkalmazkodni. Mindketten nagyon szeretünk itt élni, így most már maradni is fogunk.”

Csikai Gábor

„JELEN IDŐK SPORTJA”

A karate: fegyelem, figyelem és erő

Németh Panka és Németh Adrián sportsikerei

A közelmúltban hosszabb sorozatot szenteltünk Kóny sportmúltjának, melyben megemlékeztünk a régi idők sikereiről. Szerencsére azonban napjainkban is vannak olyan, kiemelkedő sportteljesítmények településünkön, melyeket érdemes időről időre megörökíteni. Ezek a sikerek a leggyakrabban nem a legismertebb sportágakban születnek, így még inkább fontos, hogy az olvasók is megismerjék őket. Mostani számunkban a Kossuth utcában élő, és a kyokushin karatében komoly eredményeket elérő testvérpárhoz, Németh Pankához és Németh Adriánhoz látogattunk el.

Németh Panka a csornai Soproni SZC Hunyadi János technikumba jár. Németh Adrián ebben a tanévben fejezte be a 8. osztályt, a Kónyi Deák Ferenc Általános Iskola és AMI tanulójaként és a Győri Szakképzési Centrum Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Technikumban folytatja tanulmányait. Mindketten azzal is büszkélkedhetnek, hogy megkapták a Kónyi Iskola Kiváló Diákja megtisztelő címet, kimagasló tanulmányi eredményükért, példás szorgalmukért és magatartásukért.

– Mikor kezdtetek ezzel a sporttal foglalkozni?
– **Németh Panka:** Mindketten egyszerre kezdtük el 2015-ben. Igazából anyáék ötlete volt, hogy olyan sportot találjunk, amivel adott esetben meg tudjuk védeni magunkat. Nagyon sok mindent megnéztünk, a kungfutól kezdve többféle küzdősporton át, és végül így találtunk rá a karatéra. Csornán a Bushi Dojo Karate Klub tagjai vagyunk, ami a Csornai Sportegyesülethez tartozik.

– Az átlagos emberek hajlamosak összekeverni a távoli-keleti küzdősportokat. Miben különbözik a karate a többi hasonló sportágtól?

– **Németh Adrián:** Az a fajta karate, amit mi űzünk, igazából egy erőkarate. Itt full kontakt van, vagyis nincs megállás addig, míg a bíró azt nem mondja. Itt a küzdelem is más, mivel a kung-fu egyes fajtáiban és az aikido-ban főleg védekező technikákat alkalmaznak, míg nálunk védekezés-visszatámadás van.

– **Németh Panka:** Egyéb küzdősportokban vannak különböző szorítások, fogások, a karatében viszont nincsenek, ebben a sportban inkább az ütések, rúgások a jellemzőek.

– *A karatében vannak különböző fokozatok. Ti most hol tartotok?*

– **Németh Panka:** Összesen 10 kyu fokozat van, úgy, hogy 10-től haladunk visszafelé 1-ig, és ezekben kettőssel váltakoznak a színek. Én most második kyu, tehát barna öves vagyok. Efölött még van egy kyu, ami szintén barna övvel jár, aztán következik a legmagasabb szint, a fekete öv (dan fokozat).

– **Németh Adrián:** Én jelenleg eggyel alatta vagyok, harmadik kyu és zöld öves.

– *Nagyon fiatalon kezdtétek a karatét. Mikortól versenyeztetek komolyabban?*

– **Németh Panka:** Amint elkezdtünk karatézni, hamarosan mentünk versenyekre is. A legelső komolyabb megmérettetés 2016-ban volt, és azóta folyamatosan járunk.

– *Milyen kiemelkedőbb eredményeket értetek el?*

– **Németh Adrián:** Nekem most legújabb a Diákolimpia elődöntője és döntője. Itt formagyakorlatban megnyertem mindkettőt, míg küzdelemben mindegyikben második lettem. 2022-ben ugyancsak a Diákolimpián viszont sikerült mindkettőt megnyernem. Ezen kívül van magyar bajnoki második helyezésem is.

– **Németh Panka:** A Diákolimpiai döntőkön nekem is van második és harmadik helyem, ezek a legjobb eredményeim. Ezt több éven át sikerült elérnem, míg magyar bajnokságban nekem a harmadik a legjobb helyezésem a rendkívül erős mezőnyben. De sok nemzetközi versenyen is részt veszünk, ahol más országok versenyzőivel mérhetjük össze a tudásunkat. Ezekon aztán tényleg mindenféle érmünk van, az elsőtől a harmadikig minden.

– *Hogyan zajlik egy ilyen verseny?*

– **Németh Adrián:** Vannak olyan versenyek, ahol van külön formagyakorlat és küzdelem, de vannak olyanok is, ahol csak küzdelem van. Nálam, a serdülő korosztályban formagyakorlat esetén nagyjából 16 embert osztanak be egy korcsoportba, majd öt bíró (egy fő és

négy segédbíró) nézi. Ilyenkor ketten állunk a páston, és a formagyakorlatot először megcsinálja a piros majd a fehér, és a kettő közül kiválasztják a győztest.

– **Németh Panka:** Az én korcsoportomban ez annyiban változik, hogy én már egyedül vagyok a páston, és az öt bíró már pontokat ad, ez alapján állítják be a sorrendet. Általában itt is 16 fő indul, de a következő körbe már csak azok jutnak be, akiknek több pontjuk van. Sok gyakorlat van, amit tudni kell, ez korosztályonként változik és nagyon szigorú formai követelményei vannak.

– **Németh Adrián:** A küzdő résznél viszont már nem csak korcsoportokra osztják fel a versenyzőket, hanem súlycsoportokra is. Ha például hárman kerülnek egybe, akkor körmérkőzést játszanak, és akkor mindenki küzd mindenkivel. De mindig két ember áll egymással szemben, és vagy három, vagy öt bíró van a főbíróval együtt. Az én korcsoportomban már nem 6 pontig megy, és nem minden találatra kapunk pontot, hanem csak a szabályos fejrúgásra vagy a test K.O-ra, amit lereagál az ellenfelünk.

– **Németh**

Panka: Ezek két perces küzdelmek és két pontig mennek. Ha döntetlen, akkor egy perces hosszabbítás következik, amit követhet még egy perc, de az már nagyon ritka, hogy nem dől el ennyi idő alatt.

– **Németh Adrián:** Ha viszont nincs pont, akkor kihozhatják azt is győztesnek, akit jobbnak láttak, aki jobban ment előre, több technikát alkalmazott, és nagyobb fölényben volt.

– *A következő verseny mikor lesz?*

– **Németh Panka:** Most nyáron nem lesz verseny, ilyenkor inkább edzőtáborok szoktak lenni. A szezon majd ősszel indul be, és olyankor szinte minden hétvégén van egy.

– **Németh Adrián:** Most volt az előző hétvégén (az interjú 2024. június 26-án készült. A szerk.) az utolsó verseny ebben a szezonban.

– *Az edzőtáborok merre szoktak lenni?*

– **Németh Panka:** Azok, amelyeket a Magyar Karate Szövetség szervez, általában a Balatonnál vannak, és 4-5 napig tartanak. Erre ritkábban szoktunk menni, de mi is szervezünk egy-két napos táborokat. Mivel vannak horvát ismerőseink, az ottani egy he-

tes edzőtáborba viszont mindig elmegyünk. Ezt augusztus végén tartják.

– *Mik a jövőbeli terveitek a karatéval kapcsolatban?*

– **Németh Panka:** Nyilván mindketten el akarjuk érni az első dant, a fekete övet. Ez az első és legfontosabb cél. Aztán lassacskán eljutok oda is, hogy már én is bírászkodhatok, amihez komoly vizsgát kell tenni. Ez engem nagyon érdekel, és egyszer biztosan megcsinálom. Ezenkívül szeretném esetleg a klubot is tovább vinni, vagy adott esetben alapítani egyet, de ezek még nagyon távoli dolgok.

– **Németh Adrián:** Nekem is hasonlóak a céljaim, bár én még egy szinttel lejjebb vagyok, így sok munka vár rám. Valamint én 2 évvel fiatalabb vagyok Pankánál, így még van időm, mivel a fekete övet csak 18 éves kor felett lehet megszerezni. De én is szeretnék majd bírászkodni idővel, mert abból nagyon sokat tud tanulni azt ember.

– *Mit mondanátok a nálatok fiatalabbaknak, miért érdemes a karatéval foglalkozni?*

– **Németh Panka:** Az első, amire mindenképpen megtanít, az a fegyelem. Ez szerintem nagyon fontos, mert manapság nem biztos, hogy ezt megtanulják az emberek. De a kitartást is nagyon megnöveli, és ami a legmeglepőbb, hogy az erőt is mindenkinél. Nem gondolnánk, hogy mikor egy lány nekiáll ilyen csinálni, mennyire tudja fejleszteni az erőt. Ezt én is észreveszem magamon.

– **Németh Adrián:** Nem csak a fegyelmet, de a figyelmet is nagyon tudja javítani. Megtanít figyelni arra, hogy például az edző mit mond a versenyen, milyen technikával tudjuk legyőzni az ellenfelet.

– **Németh Panka:** Nagyon érdekes egyébként, hogy a klubban vannak akár már 5 éves gyerekek is. Igaz, hogy őket nehezebb lekötöni, de erő, fegyelem és figyelem szintjén is rengeteget tudnak fejlődni nagyon rövid idő alatt. Ők esetleg ezt észre sem veszik magukon, de kívülről nagyon látszik. Ezek azok a dolgok, ami miatt mindenképpen megéri ezzel a sporttal foglalkozni.

Cs. G.

Kónyi fiatal és a sportok királynője

– beszélgetés Zemen Zalán utánpótlás válogatott atlétával

Már az első, ókori görög olimpiákon is szerepelt a később hazánknak sok dicsőséget szerző sport, az atlétika, ami mind a mai napig roppant népszerű, világvserenyit rengetegen követik a helyszínen és televízió, interneten keresztül is. Nemrégiben egy ilyen világvserenyen, az U18-as EB-n vett részt a kónyi Zemen Zalán, akihez éppen a versenyről való hazatérése után látogatunk el. Az utánpótlás korú sportoló először tanulmányairól mesélt:

2007. november 5-én születtem Győrben, a Kónyi Deák Ferenc Általános Iskolába jártam, jelenleg pedig a Győri SZC Bercsényi Miklós Közlekedési és Sportiskolai Technikum sportszakos tanulója vagyok. Itt sport szakedzői végzettséget fogok szerezni, és mivel az iskola technikum, így az érettségi után még egy év vár rám.

– Mikor, hol, hogyan kezdtlél el sporttal foglalkozni?

– Még nagyon kis koromban az IKSZT-Faluházban kezdtem el a Starlight Dance SE-ben táncolni. Ez körülbelül hat évig tartott, utána pedig beiratkoztam egy nyári atlétikai táborba, ahol megismerkedtem a sport alapjaival és nagyon meg is szerettem azt. Akkor, 2018-ban el is kezdtem ott edzeni, és azóta is a GyAC-nál (Győri Atlétikai Klub) vagyok.

– Az atlétika melyik ágával próbálkoztál meg?

– Alapvetően minden szakágat kipróbáltam, de eleinte nyilván a futással foglalkoztam a legtöbbet. Utána kapcsolódott be a gátfutás és inkább az ügyességi számok, a dobások, az ugrások. Igazából mindegyikkel foglalkoztam, foglalkozom, mivel a hétpróbát és most már a tízpróbát is csinálom, ami a futószámok mellett ügyességi számokból is áll.

– Milyen számokból állnak ezek a több szakágat tartalmazó próbák?

– Az én korosztályomban már a felnőtt tízpróba van, de a téli szezonban tartott fedett pályás versenyeken hétpróbát csinálunk.

A tízpróba számai: a 100 méteres síkfutás, a távolugrás, a súlylökés, a magasugrás, a 400 méteres síkfutás, a 110 méteres gátfutás, a gerelyhajítás, a rúdugrás, a diszkoszvetés és az 1500 méteres síkfutás. A téli fedett pályás hétpróba versenyek esetében a következő számokban mérkőzünk: 60 méteres síkfutás, távolugrás, súlylökés, magasugrás, 60 méteres gátfutás, rúdugrás, 1000 méteres síkfutás. A tízpróbát már inkább csak felnőtt versenyzők szokták csinálni, mert általában akkorra derül ki, mindegyiket tudja-e megfelelő szinten űzni az ember. Az én esetemben például csak a legjobb számomban, a 110 méteres gátfutásban mentem az országos és az Európa-bajnokságra is.

– Milyen kiemelkedő eredményeid voltak, amikre különösen büszke vagy?

– Amire különösen büszke vagyok, az mindegyik országos bajnoki dobogóm, de nyilván ezek közül is a bajnoki címek a legkedvesebbek. Kiemelném a két fedett pályás 60 méteres gátfutásban elért

győzelmet, valamint sikerült bajnoki címet szereznem és védenem is ugyancsak fedett pályán hatpróban. Illetve még nagyon fontosnak érzem a mostani szabad téri 110 méteres gátfutásban szerzett magyar bajnoki címet. Itt Magyarországon ezeket tartom a legjobb eredményeimnek. Idén sikerült a válogatott viadalon, ami egy nemzetközi verseny több ország részvételével, egy harmadik helyezést szereztem ugyancsak 110 méter gáton. Most pedig az idei Európa-bajnokságon való szereplésem a legnagyobb büszkeségem.

– Az idei U18-as atlétikai Európa-bajnokságot a szlovákiai Banská Bystricán (Besztercebánya) rendezték meg. 48 ország 1113 sportolója vett részt rajta és hazánkat veled együtt 45 sportoló képviselte. Hogy sikerült szerepelned rajta?

– A korosztályunk számára ez az első világvsereny és erre szerencsére sikerült a középszínpadon kvalifikálnom. A kvalifikációs szintet már tavaly teljesítettem, így nem volt szükségem szabadkártyára, melyet minden nemzet kap, hogy a gyengébb sportolók is részt tudjanak venni a versenyen. A selejtezőből aztán igen jó eredménnyel sikerült továbbjutnom. Alapvetően úgy zajlanak ezek a versenyek, hogy minden futamból az első három helyezéssel tovább lehet lépni, de egy erősebb futamról kvalifikációs idővel is lehet jutni az elődöntőbe. Nekem sikerült harmadik helyezéssel és nagyon jó időeredménnyel továbbmennem. Igazából ez is volt

a cél, az elődöntős futás inkább már a tapasztalatszerzésről szólt, mert nagyon erős a mezőny itt Európában a gátfutásban. Végül a 22. helyen végeztem új egyéni csúcscsal. De ezen kívül is hatalmas élményt jelentett a verseny, mert Besztercebányán rendezték, ahol tartottak már korábban ifjúsági európai olimpiát, így eléggé nagy kultusza van az atlétikának.

– Milyen komolyabb megmérettetésre készülsz az EB után?

– Az idei év végén hazai csapatbajnokságok lesznek, amik az EB-hez mérten nem annyira fontosak. De a fedett pályás magyar bajnokságot nyilván számon tartom, ott szeretnék jól szerepelni. Ezen kívül a szabad téri magyar bajnokságra is szeretnék kvalifikálni. Jövőre pedig következik a 20 év alattiak Európa-bajnokága, ahol ugyancsak szeretnék 110 méteres gátfutásban indulni. De az még a jövő zenéje, hogy hogyan fog sikerülni.

– Mik a távlati terveid az atlétikával?

– Természetesen folytatni szeretném a sportot, de nem szívesen beszélek erről, mert napról napra, hétről hétre változhat minden. Szeretném persze minél több versenyen képviselni a magyar válogatottat, és a GyAC-nak is minél több érmet hozni. A legnagyobb álmom pedig az, hogy olimpikon lehessenek, de ezt nyilván még nagyon sok minden befolyásolhatja.

– Ha egy fiatal most szeretne elkezdni atletizálni, neki mit mondanál, miért érdemes ezzel a sporttal foglalkozni?

– Az atlétikát mindenki úgy emlegeti, mint a sportok királynője. Mivel pedig a három alapmozgásra, a futásra, a dobásra és az ugrásra van kiélezve, ezért tartom nagyon hasznosnak. Ha valaki más sportokat, például labdasportot szeretne űzni, ahhoz is nagyon jó alapokat ad. Épp ezért kiváló képességfejlesztő. Amikor elkezdtem, még nem volt semmilyen komolyabb célom velem, de aztán nagyon megszerettem, és mára ez lett belőle.

Cs. G.

**2024.
VIII. 10.
szombat**

**Kerék-tó
Szabadidő-
központ**

34. KŐNYI FALUHÁZ

7:00

ZENÉS ÉBRESZTŐ KISCSUCSOSSAL

9:00

**BIKA KUPA
KISPÁLYÁS LABDARÚGÓTORNA**

10:00

**KIÁLLÍTÁSOK MEGNYITÓJA A FALUHÁZBAN
A KŐNYI TÜNDÉRTŐ VADÁSZTÁRSASÁG KIÁLLÍTÁSA
FÁBIÁNNÉ DOMÁN HERMINA QUILING KÉPEI**

14:00

TÓTH TÜNDE

15:00

**MEGNYITÓ
SPORTCSARNOK PROJEKTBE MUTATÓ**

16:00

STARLIGHT DANCE SE

16:30

**TAKÁCS ROLAND ÉS PLÁSZTÁN ANETT
OPERETT MŰSOR**

16:30

**KÓNY SE ÖREGFIÚK - DAC GYŐR ÖREGFIÚK
LABDARÚGÓ MÉRKŐZÉS**

17:30

**TÁNCTERÁPIA ÉS MOZGÁSFEJLESZTÉS
KÖVECSES PATTI ÉS CSAPATA**

18:00

ERDÉLYI OLIVÉR

18:30

KIRÁLY VIKTOR

19:15

OPITZ BARBI

20:00

TOMBOLASORSOLÁS, EREDMÉNYHIRDETÉS

21:00

**PÉLY BARNNA BAND
ÉLŐ KONCERT**

KIEGÉSZÍTŐ PROGRAMOK: TÁJHÁZ NYITVA 13-16 ÓRÁIG

KERÉKTÓ SZABADIDŐKÖZPONT: LÉGVÁR, SZABADTÉRI JÁTÉKOK

IKSZT-FALUHÁZ 10-18 ÓRÁIG EGÉSZ NAPOS KIÁLLÍTÁS

KERÉK-TÓ VENDÉGLŐ SÁTOR: 22:30 BÁL KISSUDIVAL ÉS KISCSUCSOSSAL

MINDENKIT SZERETETTEL VÁR: KÓNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA!